

การใช้จ่ายภาครัฐกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

กนกวรรณ อาร์โรโย

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

PUBLIC EXPENDITURES AND ECONOMIC GROWTH IN THAILAND

KANOKWAN ARROYO

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ECONOMICS

2017

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การใช้จ่ายภาครัฐกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
ของประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน นางกนกวรรณ อาร์โรโย

ชื่อปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2560

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์บุญธรรม ราชรักษ์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์กาญจนา ธรรมาวาท

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้จ่ายงบประมาณของ
ภาครัฐบาลด้านการบริหารทั่วไป การเศรษฐกิจ และการบริการชุมชนและสังคมที่มี
ผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยได้รวบรวมข้อมูลการใช้จ่าย-
ภาครัฐบาลด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ ด้านการบริการชุมชนและสังคม โดย
ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ปี พ.ศ. 2545-2560 โดยทดสอบความนิ่งของข้อมูล
(unit root test) ทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (cointegration) และประมวลผล
ความสัมพันธ์ทางสถิติด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS)

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป รายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ รายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม และตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่นำมาใช้ในการคำนวณมีความนิ่ง หรือ Stationary ระดับ First Different ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์เชิงคู่ลยภาพระยะยาว การทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ส่วนรายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ และรายจ่ายด้าน

การบริการชุมชนและสังคมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งจากผลการศึกษารายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.0271 อธิบายได้ว่า เมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในทิศทางตรงกันข้าม แต่ไม่มีนัยสำคัญในการอธิบายรายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชนและสังคม เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์มีค่าสูงสุด อธิบายได้ว่า เมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม ร้อยละ 1 ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3939 โดยมีระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 99 และรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจมีค่าสัมประสิทธิ์รองลงมา อธิบายได้ว่า เมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ ร้อยละ 1 ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1031 โดยมีระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 99

ABSTRACT

Thesis Title Public Expenditures and Economic
 Growth in Thailand

Student's Name Mrs. Kanokwan Arroyo

Degree Sought Master of Economics

Academic Year 2017

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Boontham Racharak	Chairperson
2. Assoc. Prof. Kanchana Thammawad	

In this thesis, the researcher is concerned with public expenditures and economic growth in the Kingdom of Thailand (Thailand).

As such, the researcher examines the effects on economic growth in Thailand of budget expenditures by the government in the aspects of general administration, the economy, and social and community services.

Germane secondary data from the period between 2002 and 2017 were analyzed through applications of the unit root test and cointegration. Statistical relationships governing the data were processed using the ordinary least squares (OLS) method.

Findings are as follows:

The independent variables—*viz.*, public expenditures in the aspects of general administration, the economy, social and community services—and the

dependent variable, *viz.*, the gross domestic product (GDP)—were found to stationary at the first difference. The independent and dependent variables showed cointegration.

In testing the relationship between the dependent variable of GDP and the independent variable of public expenditures in the aspect of general administration, it was found that the latter showed an inverse relationship with GDP. On the other hand, economic expenditures and expenditures for social and community services showed a direct relationship with GDP.

The study showed that expenditures for general administration exhibited a coefficient of -0.0271. This can be explained by holding that if the government increased expenditures for general administration, it would exercise inverse effects on increases in GDP. However, this explanation does not yield statistical significance.

In regard to expenditures in the aspect of social and community services, when considering the maximum coefficient, the following explanation can be provided:

When the government increases expenditures in the aspect of social and community services at one percent, GDP would increase at 0.3939 percent at the statistically significant level of 99 percent.

The coefficients for public expenditures in the aspect of the economy can be explained as follows:

When the government increases expenditures in the aspect of the economy at one percent, GDP would increase at 0.1031 percent at the statistically significant level of 99 percent.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยพลังความตั้งใจและความรู้จากคุณครู และอาจารย์
ทุก ๆ ท่านที่ได้ให้คำแนะนำและกำลังใจจากบุคคลหลาย ๆ ท่าน

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์บุญธรรม ราชรักษ์ ประธานที่ปรึกษา-
วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์กาญจนา ธรรมาวาท กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา พร้อมให้คำแนะนำในประเด็นต่าง ๆ
ด้วยความเมตตา อันเป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยกำลังใจ ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้ใหญ่ทุกท่าน
และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงในการติดต่อประสานด้วยความมีไมตรีจิต
กัลยาณมิตรที่ให้กำลังใจและคำแนะนำ รวมทั้งครอบครัวที่คอยให้กำลังใจและอยู่เคียงข้าง
จนกระทั่งวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ คุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอบแต่
ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

กนกวรรณ อาร์โรโย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(9)
สารบัญตาราง.....	(12)
สารบัญภาพประกอบ	(15)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 แนวคิดทางทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดทางทฤษฎี	9
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	14
3 รายงานภาครัฐกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ.....	25
4 วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย	73
วิธีดำเนินการวิจัย	73
ผลการวิจัย	74

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	79
สรุปผลการวิจัย	79
ข้อเสนอแนะ	80
ภาคผนวก	
ก ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	82
ข ผลการวิจัย	84
บรรณานุกรม	95
ประวัติผู้แต่ง	97

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 งบประมาณรายจ่าย ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2560	2
2 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายแยกตามลักษณะงานประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2560	3
3 เปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศกับสัดส่วนงบประมาณรายจ่าย จำแนกตามลักษณะงาน ประจำปี พ.ศ. 2545-2560	4
4 สรุปกลยุทธ์และปรัชญาการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ- สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-11	27
5 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560	30
6 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน และรายจ่ายย่อย ประจำปี พ.ศ. 2556-2560	33
7 เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่าย จำแนกตามลักษณะงาน และรายจ่ายย่อย ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2558.....	35
8 เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่าย จำแนกตามลักษณะงาน และรายจ่ายย่อย ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2560	37
9 เปรียบเทียบสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่าย จำแนกตามลักษณะงาน และรายจ่ายย่อย ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560	39
10 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2559	45

ตาราง	หน้า
11 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2560.....	47
12 เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560	49
13 เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2560.....	51
14 เปรียบเทียบสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560.....	53
15 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายลงทุน ประจำปี พ.ศ. 2556-2559 ...	59
16 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายลงทุน ประจำปี ปี พ.ศ. 2560.....	61
17 เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลง งบประมาณรายจ่าย รายจ่ายลงทุน ประจำปี พ.ศ. 2556-2560	63
18 เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลง งบประมาณรายจ่าย รายจ่ายลงทุน ประจำปี ปี พ.ศ. 2560	65
19 เปรียบเทียบสัดส่วนการเปลี่ยนแปลง งบประมาณรายจ่าย รายจ่ายลงทุน ประจำปี พ.ศ. 2556-2560	67
20 ผลการทดสอบ Stationary ของตัวแปร ด้วยวิธี Unit Root ที่ค่าระดับของข้อมูล (at level)	74
21 ผลการทดสอบ Stationary ของตัวแปร ด้วยวิธี Unit Root ของข้อมูล ที่อยู่ในรูปผลต่างครั้งที่ 1 (at first difference).....	75
22 ผลการทดสอบ Unit Root ที่มีค่าระดับของข้อมูล (at level) ของ Residual (error)	76
23 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	83
24 ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) at level	85

ตาราง	หน้า
25 ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) at first difference	86
26 ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (GEN) at level.....	87
27 ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (GEN) at first difference	88
28 ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ (ECO) at level.....	89
29 ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ (ECO) at first difference	90
30 ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชน และสังคม (SOC) at level.....	91
31 ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชน และสังคม (SOC) at first difference	92
32 ผลการทดสอบ Cointegration.....	93
33 ผลการประมาณค่า.....	94

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำด้วยการเพิ่มการใช้จ่ายรัฐบาล.....	10
2 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560.....	32
3 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560.....	44
4 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำ แยกตามลักษณะงาน ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560	58
5 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายลงทุน แยกตามลักษณะงาน ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560.....	72

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศนั้น รัฐบาลถือว่ามีความสำคัญและหน้าที่ที่สำคัญที่จะสร้างสวัสดิการทางเศรษฐกิจ และมาตรฐานการครองชีพทางสังคมที่ดีอย่างสืบเนื่องแก่ประชาชน รัฐบาลจึงมีกำหนดนโยบายเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม หมายถึง การพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้ที่สูงขึ้น สร้างความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเครื่องมือสำคัญที่รัฐบาลใช้ในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ คือ นโยบายการคลัง

นโยบายการคลัง เป็นเครื่องมือหลักที่รัฐบาลใช้ในการกระจายความเป็นธรรม จำแนกออกเป็นนโยบายย่อย ๆ ได้ 2 นโยบาย คือ นโยบายด้านรายได้ (public revenues policy) และนโยบายด้านรายจ่าย (public expenditure policy) เมื่อพิจารณากระบวนการคลังด้านรายได้ ภาษีอากรต่าง ๆ ที่รัฐบาลจัดเก็บจะทำให้รายได้ที่แท้จริงของครัวเรือนลดลง ในขณะที่การใช้จ่ายของรัฐบาลทำให้รายได้ที่แท้จริงของครัวเรือนเพิ่มขึ้น (บุญธรรม ราชรักษ์, 2547, หน้า 72) โดยการจัดทำงบประมาณรายรับและรายจ่ายของรัฐบาลเพื่อสร้างเสถียรภาพของการใช้จ่ายรวมของระบบเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม งบประมาณรายจ่ายจะเป็นตัวผลักดันให้เกิดการผลิตและการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจ ลดความผันผวนทางเศรษฐกิจ ซึ่งถือว่า การจัดทำงบประมาณรายรับและรายจ่ายของรัฐบาลเป็นเครื่องมือสำคัญของนโยบายการคลัง สำหรับการบริหารจัดการภาวะเศรษฐกิจและสังคมให้มีความเข้มแข็งและเติบโตได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การจัดทำรายจ่ายของภาครัฐ หรือจัดทำงบประมาณรายจ่าย รัฐบาลมีแนวทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ในการดำเนินการ รวมทั้งรัฐบาลยังมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบ แนวทาง และกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและประเทศชาติต่อไป โดยใช้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product--GDP) เป็นมาตรฐานวัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

ตาราง 1

งบประมาณรายจ่าย ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2560
(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	งบประมาณ รายจ่าย (1)	ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ (2)	ร้อยละ
2545	1,023,000	5,769,578	17.73
2546	999,900	6,184,372	16.17
2547	1,163,500	6,573,325	17.70
2548	1,250,000	6,848,605	18.25
2549	1,360,000	7,188,838	18.92
2550	1,566,200	7,579,558	20.66
2551	1,660,000	7,710,356	21.53
2552	1,951,700	7,657,098	25.49
2553	1,700,000	8,232,421	20.65
2554	2,169,968	8,301,570	26.14
2555	2,380,000	8,902,835	26.73
2556	2,400,000	9,142,088	26.25
2557	2,525,000	9,232,084	27.35
2558	2,575,000	9,510,909	27.07
2559	2,776,000	9,823,122	28.26
2560	2,923,000	10,206,516	28.64

ที่มา. จาก 1. งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

2. ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม, โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.nesdb.go.th/>

จากตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย ผลผลิตทั้งหมดรวม
ภายในประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2545-2560 พบว่า ภาพรวมของงบประมาณรายจ่าย
และผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น

ตาราง 2

เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายแยกตามลักษณะงานประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2560
(หน่วย : ล้านบาท)

ปีงบประมาณ	งบประมาณรายจ่าย ด้านการบริหารทั่วไป	งบประมาณรายจ่าย ด้านการเศรษฐกิจ	งบประมาณรายจ่ายด้านการ บริการชุมชนและสังคม
2545	107,236.90	346,805.90	416,988.20
2546	190,756.50	206,219.20	421,131.60
2547	209,296.30	282,325.20	470,096.10
2548	211,041.20	296,571.20	476,335.70
2549	241,661.90	339,784.50	543,505.30
2550	284,170.10	332,283.90	655,123.20
2551	328,435.10	320,416.40	693,977.60
2552	383,915.90	341,177.70	832,451.60
2553	426,280.30	287,860.70	721,758.30
2554	896,841.00	429,339.60	843,787.90
2555	871,416.50	421,238.80	1,087,344.70
2556	822,742.40	470,002.10	1,107,255.50
2557	911,485.50	530,060.50	1,083,454.00
2558	925,740.70	545,023.10	1,104,236.20

ตาราง 2 (ต่อ)

ปีงบประมาณ	งบประมาณรายจ่าย ด้านการบริหารทั่วไป	งบประมาณรายจ่าย ด้านการเศรษฐกิจ	งบประมาณรายจ่ายด้าน การบริการชุมชนและสังคม
2559	1,007,821.80	583,481.60	1,184,696.60
2560	1,055,052.50	642,859.90	1,125,087.60

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

จากตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายแยกตามลักษณะงาน ได้แก่ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2560 ในรูปปริมาณเงิน มีหน่วยเป็นล้านบาท โดยภาพรวมของรายจ่ายทั้ง 3 ด้าน มีแนวโน้มที่สูงขึ้น โดยรายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม มีจำนวนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปและรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ

ตาราง 3

เปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศกับสัดส่วนงบประมาณรายจ่าย
จำแนกตามลักษณะงาน ประจำปี พ.ศ. 2545-2560

(หน่วย : ร้อยละ)				
ปี	ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ	งบประมาณรายจ่าย ด้านการบริหารทั่วไป	งบประมาณรายจ่าย ด้านการเศรษฐกิจ	งบประมาณรายจ่าย ด้านการบริการ ชุมชนและสังคม
2545	6.1	18.2	23.4	41.6
2546	7.2	19.1	20.6	42.1

ตาราง 3 (ต่อ)

ปี	ผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ	งบประมาณรายจ่าย ด้านการบริหาร ทั่วไป	งบประมาณ รายจ่าย ด้านการเศรษฐกิจ	งบประมาณรายจ่าย ด้านการบริการ ชุมชนและสังคม
2547	6.3	18.0	24.3	40.4
2548	4.2	16.9	23.7	38.1
2549	5.0	17.8	25.0	39.9
2550	5.4	18.2	21.2	41.8
2551	1.7	19.8	19.3	41.8
2552	-0.7	19.7	17.5	42.6
2553	7.5	40.6	16.9	42.5
2554	0.8	41.3	19.8	38.9
2555	7.2	36.6	17.7	45.7
2556	2.7	34.3	19.6	46.1
2557	0.9	36.1	21.0	42.9
2558	2.9	35.9	21.2	42.9
2559	3.2	36.3	21.0	42.7
2560	3.9	36.1	22.0	41.9

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

จากตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศกับสัดส่วน งบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ประจำปี พ.ศ. 2545-2560 โดยผลิตภัณฑ์ มวลรวมในประเทศเปรียบเทียบกับสัดส่วนรายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ด้านเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม โดยในภาพรวมของรายจ่ายทั้ง 3 ด้าน มีแนวโน้ม ที่สูงขึ้น โดยรายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคมสัดส่วนสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปและรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ และผลิตภัณฑ์มวลรวมใน ประเทศ และรายจ่ายทั้ง 3 ด้าน มีแนวโน้มที่สูงขึ้น

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการใช้จ่ายภาครัฐบาล ด้านการบริหาร-
ทั่วไป การเศรษฐกิจ และการบริการชุมชนและสังคม ที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม-
ภายในประเทศ (GDP) ซึ่งผลที่ได้รับจากการศึกษาอาจเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้
วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐบาลด้านการบริหารทั่วไป
การเศรษฐกิจ และการบริการชุมชนและสังคม ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
ของประเทศ

สมมติฐานของการวิจัย

รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการ
ชุมชนและสังคม มีความสัมพันธ์กับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในทิศทางเดียวกัน

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้จ่ายของภาครัฐบาล โดยจำแนกตามลักษณะงาน ได้แก่
รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป การเศรษฐกิจ และการบริการชุมชนและสังคม เพื่อหา
ความสัมพันธ์กับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data)
เป็นข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545-2560 รวมระยะเวลา 16 ปี

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่มีลักษณะเป็นอนุกรมเวลา (secondary time series data) ข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545-2560 รวมระยะเวลา 16 ปี โดยรวบรวมข้อมูลสถิติเผยแพร่ของหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง หน่วยงาน และเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) เป็นการวิเคราะห์ลักษณะและบทบาทภาครัฐในส่วนของการใช้จ่ายภาครัฐ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative method) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยใช้เทคนิคทาง เศรษฐมิติด้วยวิธีการทดสอบความนิ่งของข้อมูล (unit root test) การทดสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว (cointegration) และประมวลผลความสัมพันธ์ทางสถิติด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) มีแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

$$\text{LnGDP} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{LnGEN} + \alpha_2 \text{LnECO} + \alpha_3 \text{LnSOC}$$

กำหนดให้

GDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (หน่วย : ล้านบาท)

GEN = รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (หน่วย : ล้านบาท)

ECO = รายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ (หน่วย : ล้านบาท)

SCO = รายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชนและสังคม (หน่วย : ล้านบาท)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้ทราบผลของการศึกษาของการใช้จ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป
ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม ที่มีผลต่อการเจริญเติบโต
ทางเศรษฐกิจ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดทางทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

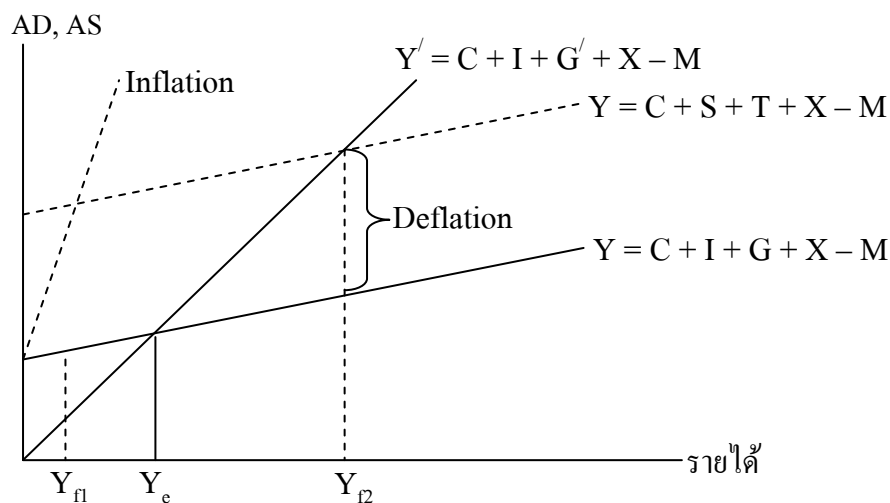
แนวคิดทางทฤษฎี

ทฤษฎีการใช้จ่ายภาครัฐบาลของเคนส์

นักเศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์ (Keynesian school) ตั้งตามชื่อของ Keynes (อ้างถึงใน สุนทร ราชวงศ์ศึก, 2553, หน้า 9-12) อธิบายว่า รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับนโยบายการคลังในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ โดยการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐบาล (Government Expenditure--G) การเพิ่มการใช้จ่ายรัฐบาลจะไปกระตุ้นอุปสงค์รวมของระบบเศรษฐกิจให้สูงขึ้น รายได้ดุลยภาพจะเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ระดับการจ้างงานเต็มที่

จากภาพ 1 ระดับรายได้ดุลยภาพอยู่ที่ Y_c ถ้าระดับรายได้และการจ้างงานเต็มที่ (full employment income) อยู่ที่ Y_{12} ระดับรายได้และการจ้างงานเต็มที่อยู่สูงกว่าระดับรายได้ดุลยภาพ $Y_{12} > Y_c$ ที่ระดับ Y_{12} อุปทานรวม (Aggregate Supply--AS) หรือเส้น $Y = C + S + T + X - M$ มากกว่าอุปสงค์รวม (Aggregate Demand--AD) หรือเส้น $Y = C + I + G + X - M$ ของระบบเศรษฐกิจ สถานการณ์ดังกล่าว ระบบเศรษฐกิจจะปรากฏส่วนเกินของสินค้าและบริการ และส่วนเกินของแรงงาน ระดับราคาโดยทั่วไปตกต่ำ หรือเกิดภาวะเงินฝืด (deflation) ส่งผลให้ระดับค่าจ้างและอัตราดอกเบี้ยตกต่ำถึงที่สุดหรือเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำถึงที่สุด (depression) ในทางกลับกัน ถ้าระดับรายได้และการจ้างงานเต็มที่อยู่ต่ำกว่ารายได้ดุลยภาพหรืออยู่ที่ Y_{11} เป็นกรณีที่ อุปสงค์รวมมากกว่าอุปทาน ระบบเศรษฐกิจจะขาดแคลนสินค้าและบริการและแรงงาน ระดับราคาโดยทั่วไปเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือเกิดภาวะเงินเฟ้อ (inflation) ส่งผลให้ระดับค่าจ้างและอัตราดอกเบี้ยจะปรับตัวสูงขึ้น ระดับราคา ค่าจ้าง และอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น หรือขยายตัวอย่างรุนแรงถึงระดับที่สะท้อนให้เห็นภาวะเศรษฐกิจรุ่งหรือเฟื่องฟู (boom) ได้ ระบบเศรษฐกิจได้ดุลยภาพของรายได้ที่เส้นอุปสงค์รวมเท่ากับอุปทานรวม นั่นคือ

ที่เส้น $AD = Y = C + I + G + X - M$ ตัดกับเส้นอุปทานรวม $AS = Y = C + S + T + X - M$ ได้ระดับรายได้ดุลยภาพที่ Y_{f1} แต่เป็นรายได้ดุลยภาพที่มีใช้ระดับการจ้างงานทำเต็มที่ Y_{f2} คือ ระดับรายได้และการจ้างงานทำเต็มที่ซึ่งอยู่สูงกว่าระดับรายได้ดุลยภาพ ที่ระดับรายได้ และการจ้างงานที่ Y_{f1} นี้ระบบเศรษฐกิจจะเกิดภาวะเงินฝืด (deflation) ซึ่งคือ สถานการณ์ที่ ระบบเศรษฐกิจตกต่ำ การยกระดับรายได้และการจ้างงานทำดุลยภาพให้สูงขึ้น ต้องยก อุปสงค์รวมของระบบเศรษฐกิจให้สูงขึ้นด้วยการเพิ่มการใช้จ่ายรัฐบาลจาก G ไป $G + \Delta G$ ได้ G' เส้นอุปสงค์รวมจะเปลี่ยนจากเส้น $AD' = Y = C + I + G + X - M$ เป็น $AD' = Y + \Delta Y = C + I + (G + \Delta G + X - M)$ หรือ $AD' = Y = C + I + G' + X - M$ และตัดกับ เส้นอุปทานเดิมที่ระดับรายได้และการจ้างงานทำ Y_{f2} การใช้นโยบายการคลัง โดยการเพิ่ม การใช้จ่ายรัฐบาลจะขจัดภาวะเงินฝืดออกไป และทำให้ระบบเศรษฐกิจให้ดุลยภาพใหม่ ที่ดุลยภาพของรายได้และการจ้างงานทำเต็มที่ (full employment income equilibrium)

ภาพ 1 การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำด้วยการเพิ่มการใช้จ่ายรัฐบาล

ที่มา. จาก การบริการการคลัง (หน้า 9), โดย สุนทร ราชวงศ์ศึก, 2553, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ทฤษฎีการใช้จ่ายภาครัฐบาลของวากเนอร์

การที่ทางภาครัฐบาลเข้ามามีส่วนร่วมในระบบเศรษฐกิจ โดยการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจมาก ผ่านการใช้จ่ายของภาครัฐบาล จะส่งผลให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจ

เพิ่มขึ้น ซึ่ง Wagner (อ้างถึงใน Musgrave, 1969, pp. 73-74) ได้เสนอกฎการเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้จ่ายของรัฐบาล (law of rising public expenditure) หรือ “Wagner’s law” อธิบายได้ว่า การขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล (expanding scale of state activity) จากการเหตุทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองนั้น ส่งผลให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจหรือการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งการใช้จ่ายภาครัฐบาลดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. รายจ่ายเพื่อการป้องกันประเทศ
2. รายจ่ายเพื่อสร้างสวัสดิการสังคม ประกอบด้วย
 - 2.1 รายจ่ายด้านการบริหารงานทั่วไป
 - 2.2 รายจ่ายด้านเศรษฐกิจ
 - 2.3 รายจ่ายด้านการพัฒนาประชากรและสังคม

เมื่อรัฐบาลต้องการเร่งพัฒนาประเทศ เพื่อให้เกิดการขยายตัวของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รัฐบาลต้องลงทุนจัดหาปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อส่งเสริมและรองรับการขยายตัวของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ทฤษฎีการใช้จ่ายภาครัฐบาลของมัสเกรฟ

Musgrave (อ้างถึงใน ไกรยุทธ ชีรตยา คี นันท์, 2523, หน้า 5) กล่าวว่า รัฐบาลมีบทบาทหน้าที่ทางเศรษฐกิจ สามารถจำแนกเป็นหลักดังต่อไปนี้

1. หน้าที่การจัดสรรทรัพยากร (allocation) โดยกำหนดว่ารัฐบาลจะจัดหาสินค้าหรือบริการอะไรบ้างในจำนวนเท่าไรและผลิตอย่างไร โดยมีเป้าหมายว่าการจัดสรรทรัพยากรนี้จะนำไปสู่การเพิ่มสวัสดิการสูงสุด
2. หน้าที่การกระจายรายได้ (distribution) เกี่ยวข้องกับการกำหนดว่าสินค้าและบริการที่รัฐบาลจัดผลิตนั้นควรเป็นของประชาชนกลุ่มใดและในจำนวนเท่าใด โดยที่กรอบหน้าที่นี้เน้นที่การกระจายผลผลิตทั้งในเอกชนและภาครัฐบาล รวมทั้งการจัดรูปแบบการกระจายรายได้ ทั้งส่วนที่เกี่ยวกับสินค้าเอกชนและบริการสาธารณะ
3. หน้าที่การรักษาเสถียรภาพ (stabilization) เกี่ยวข้องกับการรักษาเสถียรภาพของระดับราคาและลดความผันผวนของกิจกรรมเศรษฐกิจ โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลง

กิจกรรมของรัฐบาลทั้งทางด้านการจ่ายและรายรับ ทั้งนี้เพื่อจรรโลงบรรยากาศของเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในระบบเศรษฐกิจ

4. หน้าที่การสร้างความสำเร็จหรือพัฒนาการเศรษฐกิจ (growth and development) เกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรในภาครัฐบาล และการจัดรูปแบบของการกระจายรายได้ ตลอดจนการใช้มาตรการเพื่อโน้มน้าวการจัดสรรทรัพยากรในภาคเอกชน ในลักษณะที่จะสร้างความเจริญให้แก่ระบบเศรษฐกิจมากที่สุด และยังผลให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างเต็มที่

ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ลำดับขั้นตอนการพัฒนาเศรษฐกิจ กล่าวว่า การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ จะต้องผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ของการพัฒนามาเหมือน ๆ กัน โดยขั้นตอนที่กำหนดขึ้นนั้น ย่อมแตกต่างกันไปตามสิ่งที่ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่ง ดังความเห็นของนักเศรษฐศาสตร์ ดังต่อไปนี้ (วันชัย ริมวิทยากร, 2558, หน้า 42-44)

1. Adam Smith ได้ยึดเอาลักษณะการผลิตเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง โดยแบ่งขั้นตอนของการพัฒนาเศรษฐกิจออกเป็น 5 ขั้นตอนด้วยกัน คือ ขั้นของการดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์ (hunting) ขั้นของการรู้จักเลี้ยงสัตว์ (pastoral) ขั้นของการทำการเพาะปลูก (agricultural) ขั้นของการซื้อขายแลกเปลี่ยน (commercial) และขั้นของการแปรรูปหรือขั้นอุตสาหกรรม (manufacturing) ตามลำดับ

2. Karl Marx ได้ยึดเอาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในระบบเศรษฐกิจเป็นเกณฑ์ โดย Marx มีความเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจจากขั้นหนึ่งไปสู่ขั้นถัดไปนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากความขัดแย้งหรือการต่อสู้ระหว่างชนชั้นในสังคม โดยแบ่งขั้นตอนการพัฒนาเศรษฐกิจออกเป็น 2 ขั้น คือ ขั้นตอนที่มนุษย์ดำรงชีพด้วยการอุดหนุนเกื้อกูลซึ่งกันและกัน แบบสังคมดั้งเดิม (primitive communism) ไปเป็นขั้นตอนของการใช้แรงงานทาสของสังคมโบราณ (the ancient slave state) ขั้นของการมีอภิสิทธิ์ชนในสังคมศักดินา (feudalism) ขั้นของการต่อสู้และแข่งขันระหว่างชนชั้นในสังคมทุนนิยม (capitalism) และขั้นของการไม่มีชนชั้นในสังคมของระบบสังคมนิยม (socialism)

3. Friedrich List ได้ยึดเอาการเปลี่ยนแปลงของลักษณะการดำรงชีวิตของผู้คนเป็นเกณฑ์ และได้แบ่งขั้นตอนของการพัฒนาเศรษฐกิจออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนของคนป่า (savagery) ไปสู่ขั้นการดำรงชีวิตด้วยการเลี้ยงสัตว์ (pastoral life) ขั้นของการเพาะปลูก (agriculture) ขั้นของการเพาะปลูกควบคู่ไปกับการอุตสาหกรรมและการค้าขาย (agriculture, manufactures and trade)

4. Bruno Hildebrand ได้แบ่งขั้นตอนของการพัฒนาเศรษฐกิจตามลักษณะกลไกในการแลกเปลี่ยนใช้สิ่งของแลกกับสิ่งของโดยตรง (barter economy) ไปเป็นขั้นที่มีการใช้เงินเป็นสื่อกลางของการแลกเปลี่ยน (money economy) และในที่สุดถึงขั้นที่มีการใช้สินเชื่อเป็นสื่อกลางของการแลกเปลี่ยน (credit economy)

5. Karl Bucher ได้แบ่งขั้นตอนของการพัฒนาเศรษฐกิจตามลักษณะของการแลกเปลี่ยนของผู้ผลิตออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นของการผลิตเพื่อบริโภคเองโดยตรง (independent domestic economy) ไปเป็นขั้นของการผลิตเพื่อขาย คือ ผู้ผลิตนำไปขายเอง (town economy) และขั้นของการผลิตเพื่อการขายส่งโดยเฉพาะ (national economy)

6. Colin Clark ได้แบ่งขั้นตอนของการพัฒนาเศรษฐกิจลักษณะโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในการผลิตสินค้าขั้นปฐม เช่น การกสิกรรมป่าไม้และประมง (primary production) ไปถึงขั้นที่ประชาชนประกอบอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมเหมืองแร่และการก่อสร้างเพิ่มขึ้น (secondary production) และไปสู่ขั้นที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านการผลิตสินค้าประเภทบริการ (tertiary production)

7. Rostow ได้ศึกษาประวัติศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ แล้วนำผลมาสรุปเป็นทฤษฎีขั้นตอนการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยยึดถือประสิทธิภาพในการผลิตของระบบเศรษฐกิจเป็นเกณฑ์ และแบ่งขั้นตอนของการพัฒนาเศรษฐกิจได้ 5 ขั้นตอน คือ จากสังคมโบราณที่มีความสามารถในการผลิตต่ำ (traditional society) ไปสู่ขั้นเตรียมการเพื่อทะยานขึ้น โดยนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น (pre-conditions for take-off) ขั้นทะยานขึ้นที่มีสาขาอุตสาหกรรมนำหน้า (leading sector) และมีการออมและการลงทุนเพิ่มจาก 5% เป็น 10% หรือมากกว่า (take-off) ขั้นเจริญเต็มที่ ซึ่งระบบเศรษฐกิจมีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างกว้างขวางไปในทุกสาขาและระบบเศรษฐกิจ

สามารถพัฒนาไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (drive to maturity) และขั้นที่มีการบริโภคในระดับสูงขึ้นจนถึงระดับที่สามารถจัดหาสินค้าและบริการมาสนองความต้องการได้

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ภิรภา จุฑาเศรษฐกุล (2552) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์รายจ่ายงบประมาณกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างการใช้งบประมาณโดยเฉพาะในด้านการลงทุนและผลที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยใช้ข้อมูลทศนิยม ระหว่างปี พ.ศ. 2532-2551 รวมระยะเวลา 20 ปี มาวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองเชิงเส้นและประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square--OLS) มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

$$\text{Log(GDP)} = -13.7341 + 0.3017\text{log(K)} + 1.4947\text{log(L)} + 0.1161\text{log(G)}$$

$$(-10.2040)^{***} \quad (4.0582)^{***} \quad (9.1845)^{***} \quad (2.9161)^{***}$$

$$\text{R squared} = 0.9846 \quad \text{Durbin Watson} = 1.9698$$

$$\text{F statistics} = 340.4473$$

หมายเหตุ: ตัวเลขใน () คือ ค่า t statistic

*นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

กำหนดให้

GDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (หน่วย : ล้านบาท)

K = การสะสมทุนถาวรสุทธิ (หน่วย : ล้านบาท)

L = จำนวนผู้มีงานทำ (หน่วย : พันคน)

G = การใช้จ่ายลงทุนภาครัฐบาล (หน่วย : ล้านบาท)

จากการศึกษาตัวแปรอิสระการสะสมทุนถาวรสุทธิ (K) จำนวนผู้มีงานทำ (L) และการใช้จ่ายลงทุนภาครัฐ (G) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศได้ร้อยละ 98.46 โดยการสะสมทุนถาวรสุทธิ จำนวนผู้มีงานทำ รายจ่ายลงทุนภาครัฐบาลมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยจำนวนผู้มีงานเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์ประชาชาติร้อยละ 1.49 การเปลี่ยนแปลงของการสะสมทุนถาวรสุทธิร้อยละ 1 ทำให้เกิดการผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศร้อยละ 0.30 และการเปลี่ยนแปลงของการใช้จ่ายลงทุนภาครัฐบาล ร้อยละ 1 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศร้อยละ 0.12

ประยงค์ มีชัย (2554) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลการใช้จ่ายการลงทุนภาครัฐต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลการใช้จ่ายที่เป็นการลงทุนของรัฐบาลด้านการศึกษา การสาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การเคหะและชุมชน การศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ การเชื้อเพลิงและพลังงาน การเกษตร และการคมนาคม ขนส่งและการสื่อสารที่มีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลทศนิยมปี แบบอนุกรมเวลา ระหว่างปี พ.ศ. 2532-2552 ระยะเวลา 21 ปี ประมวลหาความสัมพันธ์ทางสถิติด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{RGDP} = & 28,6525 - 52.2637\text{EDU} + 113.5020\text{HEA} + 197.9813\text{SSW} \\
 & \quad (-1.0163) \quad (1.5107) \quad (3.4491)^{***} \\
 & + 46.17213\text{HC} - 771.3059\text{RCR} + 29.085604\text{FE} - 30.78604\text{AG} \\
 & \quad (1.8356)^* \quad (-3.2895)^{***} \quad (0.0685) \quad (-1.0883) \\
 & + 13.31705\text{TSC} \\
 & \quad (0.6576)
 \end{aligned}$$

R squared	= 0.9538	Adjust R squared	= 0.9200
F statistics	= 5,968.4473	Durbin Watson	= 1.9698

จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระรายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการศึกษา (EDU) รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการสาธารณสุข (HEA) รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการสังคมสงเคราะห์ (SSW) รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการเคหะและชุมชน (HC) รายจ่ายภาครัฐด้านการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ (RCR) รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการเชื้อเพลิงและพลังงาน (FE) รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการเกษตร (AG) รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการคมนาคมขนส่งและการสื่อสาร (TSC) อธิบายตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริง ได้ร้อยละ 95.38 โดยรายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการสังคมสงเคราะห์ (SSW) รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการเคหะและชุมชน (HC) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริง (RGDP) ในทิศทางเดียวกันมีระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 90 และ 99 จากนั้นประมาณค่าแบบวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) ใหม่ ได้สมการ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{RGDP} = & 1,697,918 + 98.80981\text{EDU} + 227.9842\text{SSW} + 42.47927\text{HC} \\
 & \quad (4.5108)^{***} \quad (4.3645)^{***} \quad (2.4778)^{***} \\
 & - 389.7011\text{RCR} \\
 & \quad (-2.5839)^{**}
 \end{aligned}$$

R squared	= 0.9495	Adjust R squared	= 0.8936
F statistics	= 4,262.4473	Durbin Watson	= 1.8100

หมายเหตุ: ตัวเลขใน () คือ ค่า t statistic

*นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

กำหนดให้

RGDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริง (หน่วย : ล้านบาท)

EDU = รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการศึกษา (หน่วย : ล้านบาท)

HEA = รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการสาธารณสุข (หน่วย : ล้านบาท)

SSW = รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการสังคมสงเคราะห์ (หน่วย : ล้านบาท)

HC = รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการเคหะและชุมชน (หน่วย : ล้านบาท)

RCR = รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ
(หน่วย : ล้านบาท)

FE = รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการเชื้อเพลิงและพลังงาน (หน่วย : ล้านบาท)

AG = รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการเกษตร (หน่วย : ล้านบาท)

TSC = รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการคมนาคม ขนส่งและการสื่อสาร
(หน่วย : ล้านบาท)

จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระรายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการศึกษา (EDU) รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการสังคมสงเคราะห์ (SSW) รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการเคหะและชุมชน (HC) รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ (RCR) สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริงได้ร้อยละ 94.9 โดยรายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการศึกษา (EDU) มีสัมพันธกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริงในทิศทางเดียวกัน ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 98.8098 รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการสังคมสงเคราะห์ (SSW) มีสัมพันธกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริงในทิศทางเดียวกัน ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 227.9842 รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการเคหะและชุมชน (HC) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริง (RGDP) ในทิศทางเดียวกันมีระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 42.4793 รายจ่ายลงทุนภาครัฐด้านการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ (RCR) มีสัมพันธกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริงในทิศทางตรงกันข้ามที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 389.7011 การลงทุนในด้านการศึกษา การสังคมสงเคราะห์ และการเคหะชุมชนเพิ่มขึ้นทำให้การเจริญเติบโต

ทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น การลงทุนด้านการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการจะมีผลทำให้
การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจลดลง

สุชาดา พิทักษ์มงคล (2554) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา
ของภาครัฐบาลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ
วิเคราะห์โครงสร้างรายจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินด้านการศึกษาของประเทศไทย
ในลักษณะการกระจายของงบด้านการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และศึกษา
ผลกระทบของค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของภาครัฐบาลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
ของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทศวรรษปฏิวัติในช่วงปี พ.ศ. 2533-2551 รวมระยะเวลา 19 ปี
ใช้วิธีการทางเศรษฐมิติใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อนและประมาณค่าสัมประสิทธิ์
ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS)

สมการการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจากตัวแปรต่าง ๆ โดยเน้นการใช้จ่ายด้าน
การศึกษาทั้งหมดของรัฐบาล

$$\begin{aligned} \text{LnG} = & 9.8319 + 0.0003L + 0.0116K + 0.0041\text{FDI} + 0.0054\text{TRD} - 0.0669 \text{GC} \\ & (0.0637) \quad (5.5615)^{***} \quad (2.4123)^{**} \quad (4.9757)^{***} \quad (-2.6370)^{**} \\ & + 0.1004\text{EDU} \\ & (8.2774)^{***} \end{aligned}$$

R squared	= 0.9799	Adjust R squared	= 0.9699
F statistics	= 97.728	Durbin Watson	= 2.2470

จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระในสมการอัตราการเจริญเติบโตของกำลังแรงงาน
(L) สัดส่วนการลงทุนในประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (K) สัดส่วนการลงทุน
โดยตรงจากต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (FDI) สัดส่วนผลรวมของ
มูลค่าการส่งออกและนำเข้าต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (TRD) สัดส่วนรายจ่าย
เพื่อการบริโภคของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GC) สัดส่วนค่าใช้จ่าย
ด้านการศึกษาของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (EDU) สามารถอธิบาย

การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว ได้ร้อยละ 97.99 สัดส่วนการลงทุนในประเทศต่อผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศ (K) มีความสัมพันธ์กับผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (G) ในทิศทางเดียวกันมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.0116 สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศ (FDI) มีความสัมพันธ์กับผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (G) ในทิศทางเดียวกันมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.0041 สัดส่วนผลรวมของมูลค่าการส่งออกและนำเข้าต่อผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศ (TRD) มีความสัมพันธ์กับผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (G) ในทิศทางเดียวกันมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.0054 สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาลต่อผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศ (GC) ค่ามีความสัมพันธ์กับผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (G) ในทิศทางตรงกันข้ามมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.0669 ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของรัฐบาลต่อผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศ (EDU) มีความสัมพันธ์กับผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (G) ในทิศทางเดียวกันมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.1004

สมการการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจากตัวแปรต่าง ๆ โดยเน้นการใช้จ่ายด้านการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของรัฐบาลและการใช้จ่ายด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐบาล

$$\begin{aligned} \text{LnG} = & 9.8190 + 0.0007L + 0.0095K + 0.0040\text{FDI} + 0.0054\text{TRD} - 0.0625\text{GC} \\ & (0.1407) \quad (3.6330)^{***} \quad (2.3661)^{**} \quad (4.9289)^{***} \quad (-2.0337)^* \\ & + 0.1503\text{PRI} + 0.0016\text{UNI} \\ & (2.7423)^{**} \quad (0.0123) \end{aligned}$$

R squared	= 0.9824	Adjust R squared	= 0.9712
F statistics	= 87.604	Durbin Watson	= 2.4666

หมายเหตุ: ตัวเลขใน () คือ ค่า t statistic

*นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

กำหนดให้

G = ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว ณ ราคาปีฐาน ปี พ.ศ. 2531

L = อัตราการเจริญเติบโตของกำลังแรงงาน (หน่วย : ร้อยละ)

K = สัดส่วนการลงทุนในประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ
(หน่วย : ร้อยละ)

FDI = สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม
ในประเทศ (หน่วย : ร้อยละ)

TRD = สัดส่วนผลรวมของมูลค่าการส่งออกและนำเข้าต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม
ในประเทศ (หน่วย : ร้อยละ)

GC = สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม
ในประเทศ (หน่วย : ร้อยละ)

EDU = สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม
ในประเทศ (หน่วย : ร้อยละ)

PRI = สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานต่อผลิตภัณฑ์มวล
รวมในประเทศ (หน่วย : ร้อยละ)

UNI = สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อผลิตภัณฑ์มวล
รวมในประเทศ (หน่วย : ร้อยละ)

จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระในสมการอัตราการเจริญเติบโตของกำลังแรงงาน (L) สัดส่วนการลงทุนในประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (K) สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (FDI) สัดส่วนผลรวมของมูลค่าการส่งออกและนำเข้าต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (TRD) สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GC) สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของรัฐบาลในระดับขั้นพื้นฐานของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

(PRI) สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของรัฐบาลในระดับชั้นอุดมศึกษาของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (UNI) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามคือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว ได้ร้อยละ 98.24 สัดส่วนการลงทุนในประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (K) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (G) ในทิศทางเดียวกันมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.0095 สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (FDI) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (G) ในทิศทางเดียวกันมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.0040 สัดส่วนผลรวมของมูลค่าการส่งออกและนำเข้าต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (TRD) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (G) ในทิศทางเดียวกันมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.0054 สัดส่วนรายจ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GC) ค่ามีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (G) ในทิศทางตรงกันข้าม มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.0625 สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของรัฐบาลในระดับชั้นพื้นฐานของรัฐบาลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (PRI) มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว (G) ในทิศทางเดียวกันมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.1503

สุรกาญจน์ ดอกไม้ (2554) ศึกษาเรื่อง **รายจ่ายภาครัฐและการลงทุนภาคเอกชนกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ** มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของรายจ่ายภาครัฐและตัวแปรทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทศวรรษ ประเมินอนุกรมเวลา ในช่วงปี พ.ศ. 2533-2552 รวม 20 ปี โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติในรูปแบบการถดถอยเชิงซ้อน มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{LnGDPc} = & -0.7186 + 0.3052\text{LnCUR} + 0.1420\text{LnCAP} + 0.1497\text{LnN} \\ & (4.1974)^{***} \quad (4.0453)^{***} \quad (0.5210) \\ & + 0.1273\text{LnI} + a5\text{LnE} \\ & (3.0987)^{***} \quad (3.5707)^{***} \end{aligned}$$

R squared	= 0.9997	Adjust R squared	= 0.99964
F statistics	= 1,050.985	Durbin Watson	= 2.1295

หมายเหตุ: ตัวเลขใน () คือ ค่า t statistic

*นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

กำหนดให้

GDP_c = ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นต่อหัว (หน่วย : บาทต่อคน)

CUR = รายจ่ายประจำของภาครัฐ (หน่วย : ล้านบาท)

CAP = รายจ่ายลงทุนของภาครัฐ (หน่วย : ล้านบาท)

I = การลงทุนของภาคเอกชน (หน่วย : ล้านบาท)

N = จำนวนผู้มีงานทำ (หน่วย : พันคน)

E = มูลค่าการส่งออก (หน่วย : ล้านบาท)

ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นต่อหัว (GDP_c) สามารถอธิบายได้จาก ตัวแปรอิสระ คือ รายจ่ายประจำของภาครัฐ (CUR) รายจ่ายลงทุนของภาครัฐ (CAP) การลงทุนของภาคเอกชน (I) จำนวนผู้มีงานทำ (N) และมูลค่าการส่งออก (E) ได้ร้อยละ 99.73 โดยตัวแปรอิสระ รายจ่ายประจำของภาครัฐ (CUR) รายจ่ายลงทุนของภาครัฐ (CAP) การลงทุนของภาคเอกชน (I) และมูลค่าการส่งออก (E) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ ตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นต่อหัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนจำนวนผู้มีงานทำมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นต่อหัว แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ณัชชา เมืองแสน (2555) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวระหว่างการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวระหว่างการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทศนิยมแบบอนุกรมเวลารายปี

ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2553 รวม 14 ปี มาทำการวิเคราะห์และทดสอบโดยวิธี Unit root Cointegration และวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราแลกเปลี่ยน เงินให้กู้ยืมภายในประเทศเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม และเงินให้กู้ยืมต่างประเทศเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม

$$\begin{aligned} \text{LogEXP} = & 9.9296 + 0.9408\text{LogGDP} - 1.3834\text{LogEXE} - 0.5826\text{LogPDI} \\ & (8.0204)^{***} \quad (-1.9554) \quad (-1.9592) \\ & + 0.17391\text{LogPFI} \\ & (2.0035)^{**} \end{aligned}$$

R squared	= 0.9880	Adjust R squared	= 0.9722
F statistics	= 115.0535	Durbin Watson	= 2.1295

หมายเหตุ: ตัวเลขใน () คือ ค่า t statistic

*นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

กำหนดให้

EXP = มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม (หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

DGP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศไทย (หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

EXE = อัตราแลกเปลี่ยน (หน่วย : บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ)

PDI = เงินให้กู้ยืมภายในประเทศเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม
(หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

PFI = เงินให้กู้ยืมต่างประเทศเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม
(หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

การทดสอบความนิ่งของข้อมูล (unit root) ข้อมูลอนุกรมเวลาของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) อัตราแลกเปลี่ยน (EXE) เงินให้กู้ยืมภายในประเทศเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม (PDI) และเงินให้กู้ยืมต่างประเทศเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม (PFI) มีความหยุดนิ่ง ณ ระดับผลต่างที่ 1 (first difference) มีคุณสมบัติเป็น stationary และมีความสัมพันธ์คู่ลยภาพระยะยาว (cointegration) ระหว่างการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศไทย (GDP) อัตราแลกเปลี่ยน (EXE) เงินให้กู้ยืมภายในประเทศเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม (PDI) และเงินให้กู้ยืมต่างประเทศเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม (PFI) สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมได้ร้อยละ 98.81 โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศไทย (GDP) เงินกู้ยืมเอกชน จากต่างประเทศเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม (PFI) มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99 และร้อยละ 95 ส่วนอัตราแลกเปลี่ยน (EXE) และเงินกู้ยืมเอกชนภายในประเทศเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม (PDI) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ การส่งออกสะท้อนภาพรวมการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ

บทที่ 3

รายจ่ายภาครัฐกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

รายจ่ายภาครัฐ

ความหมายของการใช้จ่ายสาธารณะ (บุญธรรม ราชรักษ์, 2538, หน้า 133-137)

การใช้จ่ายสาธารณะ (public expenditure) หมายถึง การใช้จ่ายของรัฐบาลเพื่อรักษาระดับการดำเนินงานของรัฐ เพื่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ และเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

การจำแนกประเภทของการใช้จ่ายสาธารณะ พิจารณาได้ 3 หลักเกณฑ์

1. จำแนกตามลักษณะการเพิ่มทุนประสิทธิภาพการผลิต โดยแยกได้เป็น

2 ประเภท

1.1 รายจ่ายที่เพิ่มทุนประสิทธิภาพโดยตรง เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสูงขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัว รายได้เฉลี่ยต่อหัวสูงขึ้น

1.2 รายจ่ายที่มิได้เพิ่มทุนประสิทธิภาพการผลิตโดยตรง เป็นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของรัฐบาล เพื่อช่วยให้การผลิตของประเทศดำเนินไปได้อย่างราบรื่น เช่น การใช้จ่ายในการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบภายใน

2. จำแนกรายจ่ายสาธารณะโดยพิจารณาจากการเคลื่อนย้ายการใช้ทรัพยากรระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน

2.1 รายจ่ายที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายทรัพยากรโดยตรง เป็นรายจ่ายเกี่ยวกับการซื้อสินค้าและบริการของรัฐ ส่งผลให้ทรัพยากรที่เหลือนสำหรับการลงทุนหรือการบริโภคของภาคเอกชนน้อยลง ได้แก่ การใช้จ่ายเพื่อการป้องกันประเทศ

2.2 รายจ่ายที่ไม่เกิดการเคลื่อนย้ายทรัพยากรโดยตรง เป็นรายจ่ายเกี่ยวกับการให้เปล่าโดยตรงของรัฐบาล (direct transfer) รัฐบาลทำให้การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของเอกชนบางส่วนลดลง แต่ถูกชดเชยด้วยการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชน

บางส่วนเพิ่มขึ้น ซึ่งไม่เกิดการเคลื่อนย้ายทรัพยากรโดยตรงระหว่างภาคเอกชนกับ
ภาครัฐบาล

3. จำแนกรายจ่ายสาธารณะโดยพิจารณาจากลักษณะงาน

3.1 การจำแนกรายจ่ายสาธารณะตามลักษณะงานขององค์การสหประชาชาติ

3.1.1 รายจ่ายด้านเศรษฐกิจ (economic service)

3.1.1.1 เกษตรกรรมและทรัพยากรที่มีใช้แร่ธาตุ

3.1.1.2 เชื้อเพลิงและพลังงาน

3.1.1.3 ทรัพยากรแร่ อุตสาหกรรม และการก่อสร้าง

3.1.1.4 การขนส่ง การเก็บรักษาสินค้า และการคมนาคม

3.1.1.5 บริการเศรษฐกิจอื่น ๆ

3.1.1.6 โครงการอเนกประสงค์

3.1.2 รายจ่ายทางด้านสังคม (social services)

3.1.2.1 การศึกษา

3.1.2.2 การสาธารณสุข

3.1.2.3 การประกันสังคม และสวัสดิการพิเศษ

3.1.2.4 บริการชุมชน

3.1.3 รายจ่ายเพื่อการป้องกันประเทศ (defense)

3.1.4 รายจ่ายด้านการบริหารงานทั่วไป (general administration)

3.1.4.1 การบริหารทั่วไป

3.1.4.2 การตำรวจและตุลาการ

3.1.4.3 บริการวิจัยและบริหารวิทยาศาสตร์ทั่วไป

3.1.5 รายจ่ายที่จำแนกไม่ได้

3.2 จำแนกรายจ่ายสาธารณะตามลักษณะงานของรัฐบาลไทย

3.2.1 รายจ่ายด้านเศรษฐกิจ (economic services)

3.2.2 รายจ่ายด้านการศึกษา (education)

3.2.3 รายจ่ายด้านสาธารณสุข (public health)

3.2.4 รายจ่ายด้านสวัสดิการสังคม (social security and welfare)

- 3.2.5 รายจ่ายด้านการป้องกันประเทศ (defense)
- 3.2.6 รายจ่ายด้านการรักษาความสงบภายใน (internal security)
- 3.2.7 รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป (general administration)
- 3.2.8 รายจ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้ (debt service)
- 3.2.9 รายจ่ายด้านอื่น ๆ

ตาราง 4

สรุปกลยุทธ์และปรัชญาการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-11

แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ	ปรัชญาพื้นฐาน	วิสัยทัศน์ร่วม	นโยบาย/ยุทธศาสตร์
แผนฯ 1 (ปี พ.ศ. 2504-2509)	วางรากฐานการพัฒนา โดยมุ่งเพิ่มรายได้ประชาชาติ	การพัฒนาและขยายตัวด้านเศรษฐกิจ การสร้างความเจริญ	1. เพิ่มผลผลิต การเกษตร (พืชหลัก) 2. ลงทุนขยาย สาธารณูปโภค
แผนฯ 2 (ปี พ.ศ. 2510-2514)	พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม เน้นพื้นที่ห่างไกล และล้าหลัง	การใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ	1. การเกษตรเป็นรากฐานของระบบเศรษฐกิจ
แผนฯ 3 (ปี พ.ศ. 2515-2519)	ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม เร่งรัดการส่งออก	กระจายผลประโยชน์ และลดความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ	1. แผนพัฒนาภูมิภาค และแผนพัฒนาจังหวัด 2. นโยบายประชากร และการมีงานทำ 3. เร่งรัดการผลิต การเกษตร

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนพัฒนา เศรษฐกิจฯ	ปรัชญาพื้นฐาน	วิสัยทัศน์ร่วม	นโยบาย/ยุทธศาสตร์
แผนฯ 4 (ปี พ.ศ. 2520-2524)	การจัดระเบียบใหม่ ด้านเศรษฐกิจสังคม	สร้างความยุติธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ ด้านเศรษฐกิจและ- สังคม	1. เพิ่มประสิทธิภาพ การนำนโยบาย ไปใช้ 2. การประสานงาน ระหว่างหน่วยงาน
แผนฯ 5 (ปี พ.ศ. 2525-2529)	ปรับโครงสร้าง เศรษฐกิจ เน้นพื้นที่ ยากจน	การกระจายรายได้ และแก้ไขปัญหาความ- ยากจน	1. แผนพัฒนาพื้นที่ ยากจน 2. การแปลงแผนสู่ การปฏิบัติ 3. การเสริมบทบาท ภาคเอกชน
แผนฯ 6 (ปี พ.ศ. 2530-2534)	เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ	ให้ความสำคัญกับ ทรัพยากรมนุษย์และ ทรัพยากรธรรมชาติ	1. ระบบการจัดการ แบบบูรณาการ 2. การเพิ่มโอกาส มีงานทำและการ กระจายรายได้ ที่เหมาะสม
แผนฯ 7 (ปี พ.ศ. 2535-2536)	รักษาเสถียรภาพการ- เติบโตด้านเศรษฐกิจ	การกระจายการพัฒนา จัดการทรัพยากร- ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน	1. เสริมสร้าง ผลิตภาพและเพิ่ม มูลค่าผลผลิต 2. เน้นประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากร 3. ปรับโครงสร้าง ผลผลิต

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนพัฒนา เศรษฐกิจฯ	ปรัชญาพื้นฐาน	วิสัยทัศน์ร่วม	นโยบาย/ยุทธศาสตร์
แผนฯ 8 (ปี พ.ศ. 2540-2544)	คนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนา	เศรษฐกิจ สังคมไม่มี- ปัญหา การพัฒนาที่ยั่งยืน	1. เสริมสร้างความ สัมพันธ์ระหว่าง รัฐกับประชาชน และสร้างการมี ส่วนร่วม 2. ปรับระบบบริหาร จัดการและการ แปลงแผนไปสู่ การปฏิบัติ
แผนฯ 9 (ปี พ.ศ. 2545-2549)	ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	การพัฒนาที่ยั่งยืน และ ความอยู่ดีมีสุขของ คนไทย สังคมไทย จะเป็นสังคมที่เข้มแข็ง และมีคุณภาพ 3 ด้าน คือ สังคมคุณภาพ สังคมภูมิปัญญา และ การเรียนรู้สมานฉันท์ และเอื้ออาทร	1. การสร้างระบบ บริหารจัดการที่ดี 2. การเสริมสร้าง รากฐานของสังคม ให้เข้มแข็ง 3. การปรับ โครงสร้างทาง เศรษฐกิจให้เข้าสู่ สมดุลและยั่งยืน
แผนฯ 10 (ปี พ.ศ. 2550-2554)	คนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาหลัก เศรษฐกิจพอเพียง	พึ่งตนเอง มีภูมิคุ้มกัน และสร้างสมดุลของ การพัฒนาในทุกมิติ	1. เสริมสร้างและ พัฒนาประสิทธิ- ภาพของทุน เศรษฐกิจ, ทุนสังคม และ สิ่งแวดล้อม

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนพัฒนา เศรษฐกิจฯ	ปรัชญาพื้นฐาน	วิสัยทัศน์ร่วม	นโยบาย/ยุทธศาสตร์
แผนฯ 11 (ปี พ.ศ. 2555-2559)	เศรษฐกิจพอเพียง คนเป็นศูนย์กลาง ของการพัฒนา สร้างสมดุลการ- พัฒนา	สังคมอยู่ร่วมกันอย่าง มีความเสมอภาค เป็น ธรรม และมีภูมิคุ้มกัน ต่อการเปลี่ยนแปลง	1. สร้างความเป็น ธรรมในสังคม 2. สร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้ตลอด ชีวิตอย่างยั่งยืน 3. สร้างความสมดุล และมั่นคงของ อาหารและพลังงาน 4. สร้างเศรษฐกิจ ฐานความรู้ และ ปัจจัยแวดล้อม 5. เชื่อมโยงเศรษฐกิจ ในภูมิภาค 6. จัดการทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

ที่มา. จาก การพัฒนาเศรษฐกิจเบื้องต้น (หน้า 349-351), โดย วันชัย ริมวิทยากร, 2558, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ตาราง 5

เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ประจำปี
ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560

หน่วย : ล้านบาท				
ปี พ.ศ.	งบประมาณรายจ่าย	เพิ่ม/ลด	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	เพิ่ม/ลด
2556	2,400,000	20,000	9,142,088	239,253
2557	2,525,000	125,000	9,232,084	89,996

ตาราง 5 (ต่อ)

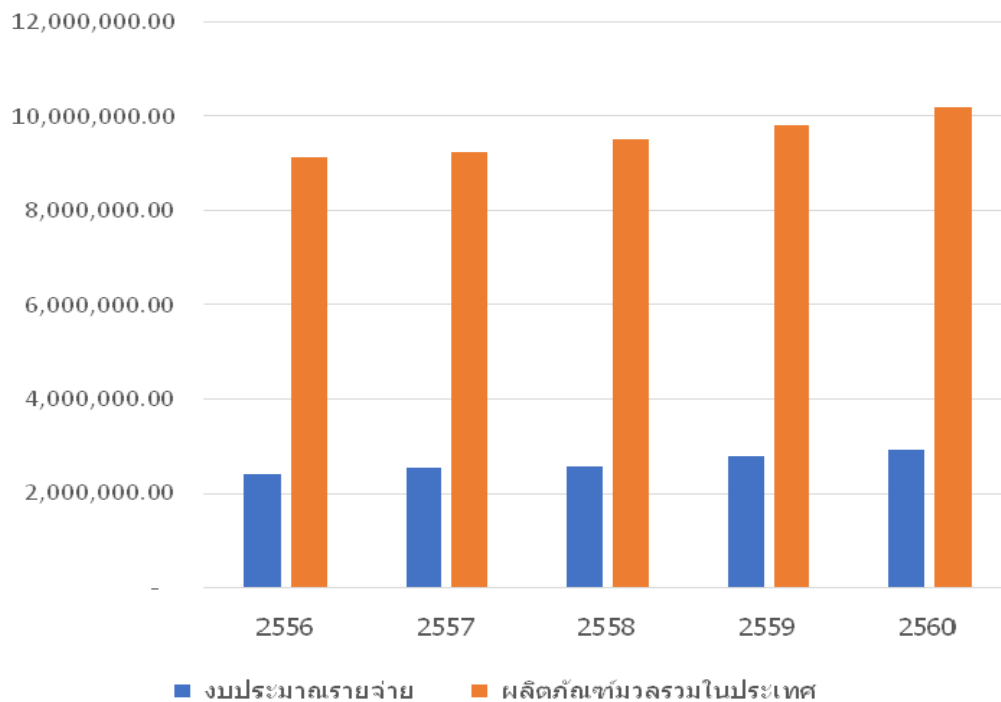
ปี พ.ศ.	งบประมาณรายจ่าย	เพิ่ม/ลด	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	เพิ่ม/ลด
2558	2,575,000	50,000	9,510,909	278,825
2559	2,776,000	201,000	9,823,122	312,213
2560	2,923,000	147,000	10,206,516	383,394
รวม 2545-2560	13,199,000	543,000	47,914,719	1,303,681
เฉลี่ย 2545-2560	2,639,800	108,600	9,582,944	260,736

ที่มา. จาก 1. งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

2. ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม, โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.nesdb.go.th/>

จากตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560 เป็นเวลา 5 ปี โดยงบประมาณรายจ่ายในช่วงเวลาดังกล่าวมีการใช้จ่ายที่มีแนวโน้มที่สูงขึ้น โดยมีการใช้จ่ายงบประมาณสูงขึ้น ตามลำดับทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2556 มีการใช้จ่ายงบประมาณน้อยที่สุด จำนวน 2,400,000 ล้านบาท ส่วนในปี พ.ศ. 2560 มีการใช้จ่ายงบประมาณสูงสุด จำนวน 2,923,000 บาท ส่วนปี พ.ศ. 2559 มีสัดส่วนของการใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้นสูงสุด จำนวน 201,000 ล้านบาท รองลงมา คือ ปี พ.ศ. 2560 มีสัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้น จำนวน 147,000 บาท ในส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ระหว่างปีที่ศึกษา มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่าสูงสุด จำนวน 10,206,516 ล้านบาท ส่วนปี พ.ศ. 2556 มีมูลค่าต่ำสุด จำนวน 9,142,088 ล้านบาท ซึ่งสอดคล้องกับการใช้จ่ายงบประมาณในปีเดียวกัน สำหรับสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปี พ.ศ. 2560 จะมีสัดส่วนการเพิ่มขึ้นสูงสุด จำนวน 383,394 ล้านบาท รองลงมา คือ ปี พ.ศ. 2559 จำนวน 312,213 ล้านบาท โดยตั้งแต่ปี 2556 -2560 รวม 5 ปี มีการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 13,199,000 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 2,639,800 บาท โดยมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 543,000 ล้านบาท ส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ รวม 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-

2560 รวมมูลค่า จำนวน 47,914,719 ล้านบาท เหลือปีละ จำนวน 9,582,944 ล้านบาท โดยมีมูลค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นปีละ จำนวน 260,736 ล้านบาท

ภาพ 2 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ประจำปีระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560

ที่มา. จาก 1. งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

2. ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม, โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.nesdb.go.th/>

ตาราง 6

เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน และรายจ่ายย่อย ประจำปี พ.ศ. 2556-2560

(หน่วย : ล้านบาท)

	งบประมาณ								
	2556	2557	2558	2559	2560	รวม 2556-2560	เฉลี่ย 2556-2560		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารทั่วไป	822,742.4	911,485.5	925,740.7	1,007,821.8	1,055,052.5	4,722,842.9	178.7	944,568.6	35.7
การบริหารทั่วไปของรัฐ	500,692.9	580,194.0	576,735.2	627,368.6	671,343.7	2,956,334.4	111.9	591,266.9	22.4
การป้องกันประเทศ	177,644.8	182,149.7	191,640.0	205,375.8	211,125.6	967,935.9	36.6	193,587.2	7.3
การรักษาความสงบภายใน	144,384.7	149,141.8	157,365.5	175,077.4	172,583.2	798,552.6	30.2	159,710.5	6.0
การเศรษฐกิจ	470,002.1	530,060.5	545,023.1	583,481.6	642,859.9	2,771,427.2	104.8	554,285.4	21.0
การเศรษฐกิจ	470,002.1	530,060.5	545,023.1	583,481.6	642,859.9	2,771,427.2	104.8	554,285.4	21.0
การบริการชุมชนและสังคม	1,107,255.5	1,083,454.0	1,104,236.2	1,184,696.6	1,125,087.6	5,604,729.9	216.5	1,120,946.0	43.3
การสิ่งแวดล้อม	2,159.1	3,102.8	3,926.9	6,947.3	10,065.6	26,201.7	1.1	5,240.3	0.2
การเคหะและชุมชน	133,744.9	67,070.3	58,667.3	67,963.3	90,067.3	417,513.1	16.0	83,502.6	3.2
การสาธารณสุข	254,793.5	252,996.3	261,113.1	274,231.2	295,582.6	1,338,716.7	50.8	267,743.3	10.2

ตาราง 6 (ต่อ)

	งบประมาณ								
	2556	2557	2558	2559	2560	รวม 2556-2560	เฉลี่ย 2556-2560		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การศาสนา วัฒนธรรม									
และนันทนาการ	21,483.4	24,632.9	21,688.2	21,553.6	22,040.3	111,398.4	4.2	22,279.7	0.8
การศึกษา	493,927.1	518,519.1	531,044.8	549,708.1	536,732.0	2,629,931.1	99.9	525,986.2	20.0
การสังคมสงเคราะห์	201,147.5	217,132.6	227,795.9	264,293.1	270,599.8	1,180,968.9	44.5	236,193.8	8.9
รวม	2,400,000.0	2,525,000.0	2,575,000.0	2,776,000.0	2,923,000.0	13,199,000.0	500.0	2,639,800.0	100.0

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

ตาราง 7

เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่าย จำแนกตามลักษณะงาน และรายจ่ายย่อย ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2558

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	ปีงบประมาณ					
	2556		2557		2558	
	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด
การบริหารทั่วไป	822,742.4	-48,674.1	911,485.5	88,743.1	925,740.7	14,255.2
การบริหารทั่วไปของรัฐ	500,692.9	-71,038.7	580,194.0	79,501.1	576,735.2	-3,458.8
การป้องกันประเทศ	177,644.8	10,200.5	182,149.7	4,504.9	191,640.0	9,490.3
การรักษาความสงบภายใน	144,384.7	12,144.1	149,141.8	4,757.1	157,365.5	8,223.7
การเศรษฐกิจ	470,002.1	48,763.3	530,060.5	60,058.4	545,023.1	14,962.6
การเศรษฐกิจ	470,002.1	48,763.3	530,060.5	60,058.4	545,023.1	14,962.6
การบริการชุมชนและสังคม	1,107,255.5	19,910.8	1,083,454.0	-23,801.5	1,104,236.2	20,782.2
การสิ่งแวดล้อม	2,159.1	636.3	3,102.8	943.7	3,926.9	824.1
การเคหะและชุมชน	133,744.9	-88,977.0	67,070.3	-66,674.6	58,667.3	-8,403.0
การสาธารณสุข	254,793.5	34,382.2	252,996.3	-1,797.2	261,113.1	8,116.8

ตาราง 7 (ต่อ)

ลักษณะงาน	ปีงบประมาณ					
	2556		2557		2558	
	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด
การศาสนา วัฒนธรรม						
และนันทนาการ	21,483.4	2,310.0	24,632.9	3,149.5	21,688.2	-2,944.7
การศึกษา	493,927.1	49,443.6	518,519.1	24,592.0	531,044.8	12,525.7
การสังคมสงเคราะห์	201,147.5	22,115.7	217,132.6	15,985.1	227,795.9	10,663.3
รวม	2,400,000.0	20,000.0	2,525,000.0	125,000.0	2,575,000.0	50,000.0

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

ตาราง 8

เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่าย จำแนกตามลักษณะงาน และรายจ่ายย่อย ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2559-2560

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	ปีงบประมาณ							
	2559		2560		รวมปี พ.ศ. 2556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2560	
	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด
การบริหารทั่วไป	1,007,821.8	82,081.1	1,055,052.5	47,230.7	4,722,842.9	183,636.0	944,568.5	36,727.2
การบริหารทั่วไปของรัฐ	627,368.6	50,633.4	671,343.7	43,975.1	2,956,334.4	99,612.1	591,266.8	19,922.4
การป้องกันประเทศ	205,375.8	13,735.8	211,125.6	5,749.8	967,935.9	43,681.3	193,587.1	8,736.2
การรักษาความสงบภายใน	175,077.4	17,711.9	172,583.2	-2,494.2	798,552.6	40,342.6	159,710.5	8,068.5
การเศรษฐกิจ	583,481.6	38,458.5	642,859.9	59,378.3	2,771,427.2	221,621.1	554,285.4	44,324.2
การเศรษฐกิจ	583,481.6	38,458.5	642,859.9	59,378.3	2,771,427.2	221,621.1	554,285.4	44,324.2
การบริการชุมชนและสังคม	1,184,696.6	80,460.4	1,125,087.6	-59,609.0	5,604,729.9	37,742.9	1,120,945.9	7,548.5
การสิ่งแวดล้อม	6,947.3	3,020.4	10,065.6	3,118.3	26,201.7	8,542.8	5,240.3	1,708.5
การเคหะและชุมชน	67,963.3	9,296.0	90,067.3	22,104.0	417,513.1	-132,654.6	83,502.6	-26,530.9
การสาธารณสุข	274,231.2	13,118.1	295,582.6	21,351.4	1,338,716.7	75,171.3	267,743.3	15,034.2

ตาราง 8 (ต่อ)

ลักษณะงาน	ปีงบประมาณ							
	2559		2560		รวมปี พ.ศ. 2556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2560	
	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด	จำนวน	เพิ่ม/ลด
การศาสนา วัฒนธรรม								
และนันทนาการ	21,553.6	-134.6	22,040.3	486.7	111,398.4	2,866.9	22,279.6	573.3
การศึกษา	549,708.1	18,663.3	536,732.0	-12,976.1	2,629,931.1	92,248.5	525,986.2	18,449.7
การสังคมสงเคราะห์	264,293.1	36,497.2	270,599.8	6,306.7	1,180,968.9	91,568.0	236,193.7	18,313.6
รวม	2,776,000.0	201,000.0	2,923,000.0	147,000.0	13,199,000.0	543,000.0	2,639,800.0	108,600.0

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงานงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548>

&mid=311

ตาราง 9

เปรียบเทียบสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่าย จำแนกตามลักษณะงาน และรายจ่ายย่อย ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560

(หน่วย : ร้อยละ)

	2556		2557		2558		2559		2560		รวมปี พ.ศ. 2556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2560	
	+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด	
การบริหารทั่วไป	34.3	-2.3	36.1	1.8	35.9	-0.2	36.3	0.4	36.1	-0.2	178.7	-0.5	35.7	-0.1
การบริหารทั่วไปของรัฐ	20.9	-3.1	23.0	2.1	22.4	-0.6	22.6	0.2	23.0	0.4	111.9	-1.0	22.4	-0.2
การป้องกันประเทศ	7.4	0.4	7.2	-0.2	7.4	0.2	7.4	0.0	7.2	-0.2	36.6	0.2	7.3	0.0
การรักษาความสงบภายใน	6.0	0.4	5.9	-0.1	6.1	0.2	6.3	0.2	5.9	-0.4	30.2	0.3	6.0	0.1
การเศรษฐกิจ	19.6	1.9	21.0	1.4	21.2	0.2	21.0	-0.2	22.0	1.0	104.8	4.3	21.0	0.9
การเศรษฐกิจ	19.6	1.9	21.0	1.4	21.2	0.2	21.0	-0.2	22.0	1.0	104.8	4.3	21.0	0.9
การบริการชุมชนและสังคม	46.1	0.4	42.9	-3.2	42.9	0.0	42.7	-0.2	41.9	-0.8	216.5	-3.8	43.3	-0.8
การสิ่งแวดล้อม	0.1	0.0	0.1	0.0	0.2	0.1	0.3	0.1	0.4	0.1	1.1	0.3	0.2	0.1
การเคหะและชุมชน	5.5	-3.8	2.7	-2.8	2.3	-0.4	2.4	0.1	3.1	0.7	16.0	-6.2	3.2	-1.2
การสาธารณสุข	10.6	1.3	10.0	-0.6	10.2	0.2	9.9	-0.3	10.1	0.2	50.8	0.8	10.2	0.2

ตาราง 9 (ต่อ)

	2556		2557		2558		2559		2560		รวมปี พ.ศ. 2556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2560	
	+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด		+ เพิ่ม/ - ลด	
การศาสนา วัฒนธรรม														
และนันทนาการ	0.9	0.1	1.0	0.1	0.8	-0.2	0.8	0.0	0.7	-0.1	4.2	-0.1	0.8	0.0
การศึกษา	20.6	1.9	20.5	-0.1	20.6	0.1	19.8	-0.8	18.4	-1.4	99.9	-0.3	20.0	-0.1
การสังคมสงเคราะห์	8.4	0.9	8.6	0.2	8.8	0.2	9.5	0.7	9.2	-0.3	44.5	1.7	8.9	0.3
รวม	100.0	0.0	100.0	0.0	100.0	0.0	100.0	0.0	100.0	0.0	500.0	0.0	100.0	0.0

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548>

&mid=311

จากตาราง 6, 7, 8 และ 9 แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน และรายจ่ายย่อยของแต่ละลักษณะงาน และแสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวในรูปของจำนวนล้านบาท และสัดส่วนร้อยละ พบว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560 เป็นระยะเวลา 5 ปี จากรายจ่ายตามลักษณะงาน ได้แก่ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม พบว่า รายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคมมีปริมาณการได้รับจัดสรรสูงสุด รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป และรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ ตามลำดับ โดยรายจ่ายทั้ง 3 ด้านมีแนวโน้มการได้รับการจัดสรรที่สูงสุด โดยในช่วงปี พ.ศ. 2556-2560 รายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคมได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 5,604,729.9 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 1,120,946.0 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 43.3 ล้านบาท รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 47,22,842.9 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 944,568.6 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 35.7 ของเงินงบประมาณ รายจ่ายด้านการเศรษฐกิจได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 2,771,427.2 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 554,285.4 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 21.0 ของวงเงินงบประมาณ โดยรายจ่ายย่อยในแต่ละลักษณะงานมีรายละเอียด ดังนี้

1. ปี พ.ศ. 2556 การใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปของรัฐ มีจำนวนสูงสุด จำนวน 500,692.9 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 20.9 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2556 แต่ใช้จ่ายลดลงจากปี พ.ศ. 2555 เป็นจำนวน 71,038 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.10 รองลงมา คือ การใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา จำนวน 493,927.1 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 20.6 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2556 โดยใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2555 จำนวน 49,443.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.90 และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ จำนวน 470,002.1 หรือคิดเป็นร้อยละ 19.6 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2556 ล้านบาท โดยใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 48,763.3 ล้านบาท จากปี พ.ศ. 2555 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.90 ตามลำดับ

2. ปี พ.ศ. 2557 การใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปของรัฐมีจำนวนสูงสุด จำนวน 580,194.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.0 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2557 โดยใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2556 จำนวน 79,501.10 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.10 รองลงมา คือ รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ จำนวน 530,060.50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.0 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2557 โดยใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2556 จำนวน 60,058.40 ล้านบาท เพิ่มขึ้น

ร้อยละ 1.40 และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา จำนวน 518,519.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.5 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2557 โดยใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 24,592.00 ล้านบาท แต่สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณลดลงร้อยละ 0.1 ตามลำดับ

3. ปี พ.ศ. 2558 การใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปของรัฐมีจำนวนสูงสุด จำนวน 576,735.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.4 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2558 โดยใช้จ่ายลดลง จากปี พ.ศ. 2557 จำนวน 3458.80 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.6 รองลงมา คือ รายจ่าย เกี่ยวกับการเศรษฐกิจ จำนวน 545,023.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.2 ของงบประมาณ ปี พ.ศ. 2558 โดยใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2557 จำนวน 14,926.60 ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.2 และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษา จำนวน 531,044.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.6 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2558 โดยใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 12,525.70 ล้านบาท แต่สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 ตามลำดับ

4. ปี พ.ศ. 2559 การใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปของรัฐมีจำนวนสูงสุด จำนวน 627,368.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.6 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2559 ใช้จ่าย เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 จำนวน 50,633.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 รองลงมา คือ รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ จำนวน 583,481.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.0 ของ งบประมาณปี พ.ศ. 2559 โดยใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 จำนวน 38,458.5 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.2 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการ ศึกษา จำนวน 549,708.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.8 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2559 โดยใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 18,663.3 ล้านบาท แต่สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณ ลดลงร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

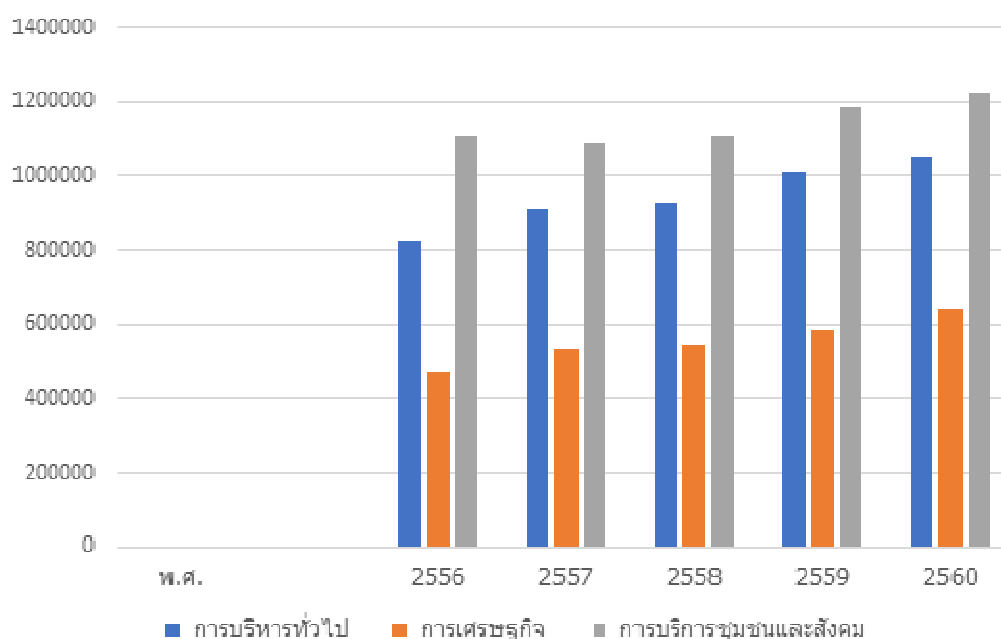
5. ปี พ.ศ. 2560 การใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปของรัฐมีจำนวนสูงสุด จำนวน 671,343.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.0 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2560 ใช้จ่าย เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2559 จำนวน 43,975.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 รองลงมา คือ รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ จำนวน 642,859.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.0 ของ งบประมาณปี พ.ศ. 2560 โดยใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2559 จำนวน 59,378.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ

การศึกษา จำนวน 536,732 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.4 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2560 โดยใช้จ่ายลดลง จำนวน 12,976.1 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560 รายจ่ายตามลักษณะงานการบริหารทั่วไป รายจ่ายย่อยการบริหารทั่วไปของรัฐได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 2,956,334.4 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 591,266.9 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 22.4 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยการป้องกันประเทศ ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 193,587.2 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 193,587.2 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 7.3 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยการรักษาความสงบภายใน ได้รับการจัดสรรรวมจำนวน 798,552.6 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 159,710.5 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 6.0 ของวงเงินงบประมาณ ต่อมารายจ่ายตามลักษณะงานการเศรษฐกิจ รายจ่ายย่อยด้านการเศรษฐกิจ ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 2,771,427.2 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 554,285.4 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 21.0 ของวงเงินงบประมาณ ต่อมารายจ่ายตามลักษณะงานด้านการบริการชุมชนและบริการชุมชน รายจ่ายย่อยด้านการสิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 26,201.7 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 5,240.3 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 0.2 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการเคหะและชุมชน ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 417,513.1 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 83,502.6 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 3.2 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการสาธารณสุข ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 1,338,716.7 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 267,743.3 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 10.2 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 111,398.4 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 22,279.7 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 0.8 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการศึกษา ได้รับการจัดสรรรวม 2,629,931.1 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 525,986.2 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 20.0 และรายจ่ายย่อยด้านการสังคมสงเคราะห์ ได้รับการจัดสรรรวม 1,180,968.9 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 236,193.8 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 8.9 ล้านบาท

ภาพรวมระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560 รายจ่ายย่อยที่รัฐบาลให้ความสำคัญ 3 ลำดับ คือ รายจ่ายเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปของรัฐ รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ และรายจ่ายเกี่ยวกับการศึกษา โดยรายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปของรัฐมีส่วนการใช้จ่ายอยู่ระหว่างร้อยละ 20.9-22.6 ของปีงบประมาณนั้น ๆ รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจมี

สัดส่วนการใช้จ่ายอยู่ระหว่างร้อยละ 19.6-22.0 ของงบประมาณปีนั้น ๆ ส่วนรายจ่ายเกี่ยวกับการศึกษามีสัดส่วนการใช้จ่ายอยู่ระหว่างร้อยละ 18.4-20.6 ของงบประมาณปีนั้น ๆ โดยแนวโน้มการใช้จ่ายงบประมาณในภาพรวมจะมีแนวโน้มที่สูงขึ้น

ภาพ 3 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ประจำปี

ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

จากภาพ 3 แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามลักษณะงาน ประกอบด้วย รายจ่ายด้านการบริหาร ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม มีแนวโน้มที่สูงขึ้น แต่ไม่แตกต่างจากปีก่อนหน้ามากนัก ซึ่งการใช้จ่ายงบประมาณด้านการบริการชุมชนและสังคมสูงที่สุด รองลงมา คือ รายจ่ายด้านบริหารทั่วไป สุดท้ายคือ รายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ

ตาราง 10

เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2559

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	รายจ่ายประจำปี							
	2556		2557		2558		2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารทั่วไป	689,482.80	28.7	757,428.50	30.0	713,376.30	27.6	744,056.2	26.8
การบริหารทั่วไปของรัฐ	379,400.5	15.8	438,225.7	17.4	387,504.0	15.0	435,863.0	15.7
การป้องกันประเทศ	177,489.9	7.4	181,942.2	7.2	185,635.8	7.2	159,984.7	5.8
การรักษาความสงบภายใน	132,592.4	5.5	137,260.6	5.4	140,236.5	5.4	148,208.5	5.3
การเศรษฐกิจ	243,940.0	10.2	293,922.9	11.6	322,778.2	12.6	337,741.9	12.2
การเศรษฐกิจ	243,940.0	10.2	293,922.9	11.6	322,778.2	12.6	337,741.9	12.2
การบริการชุมชนและสังคม	967,053.9	40.3	966,274.4	38.3	991,704.3	38.5	1,045,980.8	37.7
การสิ่งแวดล้อม	1,317.6	0.1	1,616.2	0.1	2,534.0	0.1	2,957.7	0.1
การเคหะและชุมชน	54,919.9	2.3	18,900.2	0.7	16,623.5	0.7	16,525.4	0.6
การสาธารณสุข	236,624.8	9.8	230,636.0	9.1	237,649.8	9.3	243,601.5	8.8

ตาราง 10 (ต่อ)

ลักษณะงาน	รายจ่ายประจำ							
	2556		2557		2558		2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การศาสนา วัฒนธรรม								
และนันทนาการ	17,468.9	0.7	19,213.8	0.8	16,632.2	0.6	16,174.4	0.6
การศึกษา	456,166.4	19.0	479,526.9	19.0	491,069.5	19.0	503,443.2	18.1
การสังคมสงเคราะห์	200,556.4	8.4	216,381.3	8.6	227,195.3	8.8	263,278.6	9.5
รวม	1,900,476.7	79.2	2,017,625.8	79.9	2,027,858.8	78.7	2,127,778.9	76.7

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548>

&mid=311

ตาราง 11

เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2560

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	รายจ่ายประจำปี					
	2560		รวมปี พ.ศ. 556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารทั่วไป	755,311.2	25.8	3,659,655.0	168.5	731,931.0	33.7
การบริหารทั่วไปของรัฐ	442,900.8	15.2	2,083,894.0	96.4	416,778.8	19.3
การป้องกันประเทศ	162,511.8	5.5	867,564.4	40.1	173,512.9	8.0
การรักษาความสงบภายใน	149,898.6	5.1	708,196.6	32.0	141,639.3	6.4
การเศรษฐกิจ	331,865.8	11.4	1,530,248.8	67.0	306,049.8	13.4
การเศรษฐกิจ	331,865.8	11.4	1,530,248.8	67.0	306,049.8	13.4
การบริการชุมชนและสังคม	1,068,509.0	36.6	5,039,522.4	230.2	1,007,904.5	46.0
การสิ่งแวดล้อม	4,480.3	0.2	12,905.8	0.7	2,581.2	0.1
การเคหะและชุมชน	26,833.4	0.9	133,802.4	9.7	26,760.5	1.9
การสาธารณสุข	264,742.9	9.1	1,213,255.0	54.6	242,651.0	10.9
การศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ	15,617.7	0.5	85,107.0	3.9	17,021.4	0.8

ตาราง 11

ลักษณะงาน	รายจ่ายประจำ					
	2560		รวมปี พ.ศ. 556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2561	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา	487,324.3	16.7	2,417,530.3	109.3	483,506.1	21.9
การสังคมสงเคราะห์	269,510.4	9.2	1,176,922.0	52.0	235,384.4	10.4
รวม	2,155,686.0	73.8	10,229,426.2	465.7	2,045,885.2	93.1

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

ตาราง 12

เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	รายจ่ายประจำปี							
	2556		2557		2558		2559	
	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด
การบริหารทั่วไป	689,482.8	-13,451.3	757,428.5	67,945.7	713,376.3	-44,052.2	744,056.2	30,679.9
การบริหารทั่วไปของรัฐ	379,400.5	-31,901.4	438,225.7	58,825.2	387,504.0	-50,721.7	435,863.0	48,359.0
การป้องกันประเทศ	177,489.9	10,258.4	181,942.2	4,452.3	185,635.8	3,693.6	159,984.7	-25,651.1
การรักษาความสงบภายใน	132,592.4	8,191.7	137,260.6	4,668.2	140,236.5	2,975.9	148,208.5	7,972.0
การเศรษฐกิจ	243,940.0	29,546.6	293,922.9	49,982.9	322,778.2	28,855.3	337,741.9	14,963.7
การเศรษฐกิจ	243,940.0	29,546.6	293,922.9	49,982.9	322,778.2	28,855.3	337,741.9	14,963.7
การบริการชุมชนและสังคม	967,053.9	43,708.8	966,274.4	-779.5	991,704.3	25,429.9	1,045,980.8	54,276.5
การสิ่งแวดล้อม	1,317.6	76.5	1,616.2	298.6	2,534.0	917.8	2,957.7	423.7
การเคหะและชุมชน	54,919.9	-54,490.6	18,900.2	-36,019.7	16,623.5	-2,276.7	16,525.4	-98.1

ตาราง 12 (ต่อ)

ลักษณะงาน	รายจ่ายประจำ							
	2556		2557		2558		2559	
	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด
การสาธารณสุข								
การศาสนา วัฒนธรรม	236,624.8	34,248.8	230,636.0	-5,988.80	237,649.8	7,013.80	243,601.5	5,951.7
และนันทนาการ	17,468.9	852.8	19,213.8	1,744.90	16,632.2	-2,581.60	16,174.4	-457.8
การศึกษา	456,166.4	40,929.1	479,526.9	23,360.50	491,069.5	11,542.60	503,443.2	12,373.7
การสังคมสงเคราะห์	200,556.4	22,092.3	216,381.3	15,824.90	227,195.3	10,814.00	263,278.6	36,083.3
รวม	1,900,476.7	59,804.1	2,017,625.8	117,149.10	2,027,858.8	10,233.00	2,127,778.9	99,920.1

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

ตาราง 13

เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2560

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	รายจ่ายประจำปี					
	2560		รวมปี พ.ศ. 2556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2560	
	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด
การบริหารทั่วไป	755,311.2	11,255.0	3,659,655.0	52,377.1	731,931.0	10,475.42
การบริหารทั่วไปของรัฐ	442,900.8	7,037.8	2,083,894.0	31,598.9	416,778.80	6,319.78
การป้องกันประเทศ	162,511.8	2,527.1	867,564.4	-4,719.7	173,512.88	-943.94
การรักษาความสงบภายใน	149,898.6	1,690.1	708,196.6	25,497.9	141,639.32	5,099.58
การเศรษฐกิจ	331,865.8	-5,876.1	1,530,248.8	117,472.4	306,049.76	23,494.48
การเศรษฐกิจ	331,865.8	-5,876.1	1,530,248.80	117,472.4	306,049.8	23,494.48
การบริการชุมชนและสังคม	1,068,509.0	22,528.2	5,039,522.4	145,163.9	1,007,904.48	29,032.78
การสิ่งแวดล้อม	4,480.3	1,522.6	12,905.8	3,239.2	2,581.16	647.84
การเคหะและชุมชน	26,833.4	10,308.0	133,802.4	-82,577.1	26,760.48	-16,515.42
การสาธารณสุข	264,742.9	21,141.4	1,213,255.0	62,366.9	242,651.0	12,473.38

ตาราง 13 (ต่อ)

ลักษณะงาน	รายจ่ายประจำ					
	2560		รวมปี พ.ศ. 2556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2560	
	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด
การศาสนา วัฒนธรรม						
และนันทนาการ	15,617.7	-556.7	85,107.0	-998.4	17,021.40	-199.68
การศึกษา	487,324.3	-16,118.9	2,417,530.3	72,087.0	483,506.06	14,417.40
การสังคมสงเคราะห์	269,510.4	6,231.8	1,176,922.0	91,046.3	235,384.40	18,209.26
รวม	2,155,686.0	27,907.1	10,229,426.2	315,013.4	2,045,885.24	63,002.68

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548>

&mid=311

ตาราง 14

เปรียบเทียบสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556–2560

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	รายจ่ายประจำปี													
	2556		2557		2558		2559		2560		รวม 2556-2560		เฉลี่ย 2556-2560	
	เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด	
การบริหารทั่วไป	28.7	−0.9	30.0	1.3	27.6	−2.4	26.8	−0.8	25.8	−1.0	138.9	−3.8	27.8	−0.8
การบริหารทั่วไปของรัฐ	15.8	−1.5	17.4	1.6	15.0	−2.4	15.7	0.7	15.2	−0.5	79.1	−2.1	15.8	−0.4
การป้องกันประเทศ	7.4	0.4	7.2	−0.2	7.2	0.0	5.8	−1.4	5.5	−0.3	33.1	−1.5	6.6	−0.3
การรักษาความสงบภายใน	5.5	0.2	5.4	−0.1	5.4	0.0	5.3	−0.1	5.1	−0.2	26.7	−0.2	5.3	0.0
การเศรษฐกิจ	10.2	1.2	11.6	1.4	12.6	1.0	12.2	−0.4	11.4	−0.8	58.0	2.4	11.6	0.5
การเศรษฐกิจ	10.2	1.2	11.6	1.4	12.6	1.0	12.2	−0.4	11.4	−0.8	58.0	2.4	11.6	0.5
การบริการชุมชนและสังคม	40.3	1.5	38.3	−2.0	38.5	0.2	37.7	−0.8	36.6	−1.1	191.4	−2.2	38.3	−0.4
การสิ่งแวดล้อม	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.2	0.1	0.6	0.1	0.1	0.0
การเคหะและชุมชน	2.3	−2.2	0.7	−1.6	0.7	0.0	0.6	−0.1	0.9	0.3	5.2	−3.6	1.0	−0.7
การสาธารณสุข	9.8	1.3	9.1	−0.7	9.3	0.2	8.8	−0.5	9.1	0.3	46.1	0.6	9.2	0.1

ตาราง 14 (ต่อ)

ลักษณะงาน	รายจ่ายประจำ													
	2556		2557		2558		2559		2560		รวม 2556-2560		เฉลี่ย 2556-2560	
	เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด	
การศาสนา วัฒนธรรม														
และนันทนาการ	0.7	0.0	0.8	0.1	0.6	-0.2	0.6	0.0	0.5	-0.1	3.2	-0.2	0.6	0.0
การศึกษา	19.0	1.5	19.0	0.0	19.0	0.0	18.1	-0.9	16.7	-1.4	91.8	-0.8	18.4	-0.2
การสังคมสงเคราะห์	8.4	0.9	8.6	0.2	8.8	0.2	9.5	0.7	9.2	-0.3	44.5	1.7	8.9	0.3
รวม	79.2	1.8	79.9	0.7	78.7	-1.2	76.7	-2.0	73.8	-2.9	388.3	-3.6	77.7	-0.7

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

จากตาราง 10-14 แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำแยกตามลักษณะงาน และแสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในรูปของจำนวนล้านบาท และสัดส่วนร้อยละ ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560 เป็นระยะเวลา 5 ปี พบว่า รายจ่ายประจำของรายจ่ายตามลักษณะงาน ได้แก่ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม พบว่า รายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม มีปริมาณการได้รับจัดสรรสูงสุด รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป และรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ ตามลำดับ โดยรายจ่ายทั้ง 3 ด้าน มีแนวโน้มการได้รับ การจัดสรรที่สูงสุด โดยในช่วงปี พ.ศ. 2556-2560 รายจ่ายด้านการบริหารชุมชนและสังคมได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 5,039,522.4 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 1,007,904.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.0 ของเงินงบประมาณ ต่อมารายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ได้รับการจัดสรรทั้งหมดจำนวน 3,659,655 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 731,931.0 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 33.7 ของวงเงินงบประมาณ และรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 1,530,248.8 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 306,049.8 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 13.4 ของวงเงินงบประมาณ โดยรายจ่ายย่อยในแต่ละลักษณะงานมีรายละเอียดดังนี้

1. ปี พ.ศ. 2556 รายจ่ายเกี่ยวกับการศึกษา มีการใช้จ่ายรายจ่ายประจำสูงสุดจำนวน 456,166.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.0 ของงบประมาณปี 2556 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. 2555 จำนวน 40,929.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.50 รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ จำนวน 379,400.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.8 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2556 การใช้จ่ายลดลง จำนวน 31,901.4 ล้านบาท ลดลงคิดเป็นร้อยละ 1.5 และรายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ จำนวน 243,940 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.2 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2556 ใช้จ่ายลดลง จำนวน 31,901.4 ล้านบาท แต่สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.20 จากปี พ.ศ. 2555

2. ปี พ.ศ. 2557 รายจ่ายเกี่ยวกับการศึกษามีการใช้จ่ายรายจ่ายประจำสูงสุดจำนวน 479,526.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.0 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2557 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 23,360.50 ล้านบาท จากปี พ.ศ. 2556 สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณเท่ากับปี พ.ศ. 2556 รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ จำนวน 438,225.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.4 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2557 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 58,825.20

ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.60 จากปี 2556 และรายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ จำนวน 293,922.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.6 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2557 การใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้น จำนวน 49,982.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.40 จากปี พ.ศ. 2556

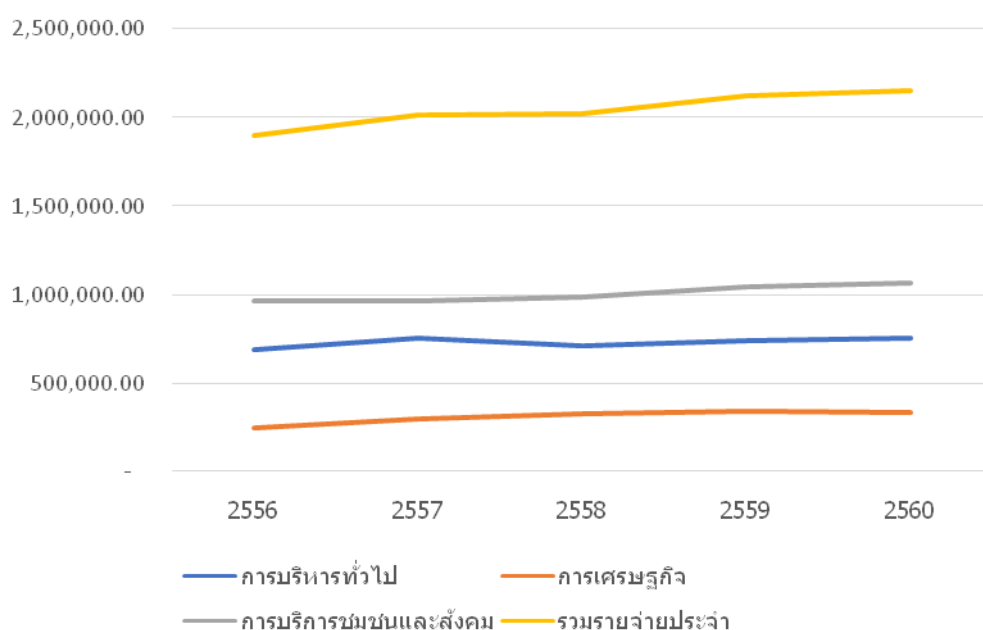
3. ปี พ.ศ. 2558 รายจ่ายเกี่ยวกับการศึกษามีการใช้จ่ายรายจ่ายประจำสูงสุด จำนวน 491,069.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.0 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2558 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 11,542 ล้านบาท สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณไม่เปลี่ยนแปลงจากปี พ.ศ. 2557 รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 387,504.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.0 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2558 การใช้จ่ายงบประมาณลดลง จำนวน 50,721.70 ล้านบาท ลดลงคิดเป็นร้อยละ 2.4 และรายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ จำนวน 322,778.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.6 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2558 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 28,855.30 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.0 จากปี 2557

4. ปี พ.ศ. 2559 รายจ่ายเกี่ยวกับการศึกษา มีการใช้จ่ายรายจ่ายประจำสูงสุด จำนวน 503,443.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.1 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2559 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 12,373.7 ล้านบาท สัดส่วนการใช้จ่ายลดลงร้อยละ 0.90 รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 435,863.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.7 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2559 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 48,359 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 0.7 และรายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ จำนวน 337,741.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.2 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2559 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 14,963.7 ล้านบาท ส่วนการใช้จ่ายงบประมาณลดลงคิดเป็นร้อยละ 0.4 ของงบประมาณปี 2558

5. ปี พ.ศ. 2560 รายจ่ายเกี่ยวกับการศึกษา มีการใช้จ่ายรายจ่ายประจำสูงสุด จำนวน 487,324.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.7 ของงบประมาณปี 2560 การใช้จ่ายลดลง จำนวน 16,118.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.4 จากปี พ.ศ. 2559 รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป จำนวน 442,900.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.2 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2560 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 7,037.8 ล้านบาท สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณลดลงร้อยละ 0.5 จากปี พ.ศ. 2559 และรายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ จำนวน 331,865.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.4 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2560 การใช้จ่ายลดลง จำนวน 5,876.1 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.8 จากปี พ.ศ. 2559

ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560 รายจ่ายประจำตามลักษณะงานการบริหารทั่วไป รายจ่ายย่อยการบริหารทั่วไปของรัฐได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 2,083,894.0 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 416,779.8 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 19.3 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยการป้องกันประเทศ ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 867,564.4 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 173,512.9 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 8.0 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยการรักษาความสงบภายใน ได้รับการจัดสรรรวมจำนวน 708,196.6 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 141,639.3 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 6.4 ของวงเงินงบประมาณ ต่อมารายจ่ายตามลักษณะงานการเศรษฐกิจ รายจ่ายย่อยด้านการเศรษฐกิจ ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 1,530,248.8 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 306,049.8 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 13.4 ของวงเงินงบประมาณ ต่อมารายจ่ายตามลักษณะงานด้านการบริการชุมชน และบริการชุมชน รายจ่ายย่อยด้านการสิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 12,905.8 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 2,581.2 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 0.1 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการเคหะและชุมชน ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 133,802.4 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 26,760.5 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 1.9 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการสาธารณสุข ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 1,213,255.0 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 242,651.0 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 10.9 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการศึกษา วัฒนธรรมและนันทนาการ ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 85,107.0 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 17,021.4 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 0.8 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการศึกษา ได้รับการจัดสรรรวม 2,417,530.3 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 483,506.1 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 21.9 และรายจ่ายย่อยด้านการสังคมสงเคราะห์ ได้รับการจัดสรรรวม 1,176,922.0 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 235,384.4 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 10.4 ของวงเงินงบประมาณ

ภาพรวมระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560 ในส่วนของรายจ่ายประจำ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้ รายจ่ายเกี่ยวกับการศึกษา มากที่สุด รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ และรายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ โดยสัดส่วนในการจัดสรรงบประมาณให้ รายจ่ายเกี่ยวกับการศึกษาอยู่ระหว่างร้อยละ 16.7-19.0 ของงบประมาณปีนั้น ๆ ต่อมารายจ่ายเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปของรัฐอยู่ระหว่างร้อยละ 15.0-17.4 ของงบประมาณปีนั้น ๆ และรายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจอยู่ระหว่างร้อยละ 10.2-12.6 ของงบประมาณปีนั้น ๆ

ภาพ 4 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายประจำ แยกตามลักษณะงาน ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

จากภาพ 4 แสดงการเปรียบเทียบของงบประมาณรายจ่ายประจำ แยกตาม ลักษณะงานประจำปี พ.ศ. 2556-2561 ในภาพรวมของรายจ่ายแต่ละลักษณะและ ในภาพรวมมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ถึงแม้ว่ารายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปในช่วงปี พ.ศ. 2556-2558 จะมีการปรับตัวลดลงเล็กน้อย แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2558-2560 มีการปรับที่สูงขึ้น อยู่ในระดับการเปลี่ยนแปลงใกล้เคียงกับรายจ่ายตัวอื่น เมื่อมองในภาพรวมของงบประมาณ ทั้ง 3 ลักษณะจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่สูงขึ้นชัดเจนกว่าการแยก พิจารณางบประมาณในแต่ละตัว

ตาราง 15

เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายลงทุน ประจำปี พ.ศ. 2556-2559

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	รายจ่ายลงทุน							
	2556		2557		2558		2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารทั่วไป	84,110.10	3.5	87,811.40	3.5	114,699.00	4.5	179,898.8	6.5
การบริหารทั่วไปของรัฐ	72,142.9	3.0	75,722.7	3.0	91,565.8	3.6	107,638.8	3.9
การป้องกันประเทศ	174.9	-	207.5	-	6,004.2	0.2	45,391.1	1.6
การรักษาความสงบภายใน	11,792.3	0.5	11,881.2	0.5	17,129.0	0.7	26,868.9	1.0
การเศรษฐกิจ	226,062.1	9.4	236,137.6	9.4	222,244.9	8.6	245,739.7	8.8
การเศรษฐกิจ	226,062.1	9.4	236,137.6	9.4	222,244.9	8.6	245,739.7	8.8
การบริการชุมชนและสังคม	140,201.6	5.8	117,179.6	4.6	112,531.9	4.4	138,715.8	5.0
การสิ่งแวดล้อม	841.5	-	1,486.6	-	1,392.9	0.1	3,989.6	0.2
การเคหะและชุมชน	78,825.0	3.2	48,170.1	2.0	42,043.8	1.6	51,437.9	1.8
การสาธารณสุข	18,168.7	0.8	22,360.3	0.9	23,463.3	0.9	30,629.7	1.1

ตาราง 15 (ต่อ)

ลักษณะงาน	รายจ่ายลงทุน							
	2556		2557		2558		2559	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การศาสนา วัฒนธรรม								
และนันทนาการ	4,014.5	0.2	5,419.1	0.2	5,056.0	0.2	5,379.2	0.2
การศึกษา	37,760.7	1.6	38,992.2	1.5	39,975.3	1.6	46,264.9	1.7
การสังคมสงเคราะห์	591.2	-	751.3	-	600.6	-	1,014.5	-
รวม	450,373.8	18.7	441,128.6	17.5	449,475.8	17.5	564,354.3	20.3

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

ตาราง 16

เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่าย รายจ่ายลงทุน ประจำปี ปี พ.ศ. 2560

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	รายจ่ายลงทุน					
	2560		รวมปี พ.ศ. 2556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2560	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การบริหารทั่วไป	191,476.2	6.6	657,995.5	24.6	131,599.1	4.9
การบริหารทั่วไปของรัฐ	120,177.8	4.1	467,248.0	17.6	93,449.6	3.5
การป้องกันประเทศ	48,613.8	1.7	100,391.5	3.5	20,078.3	0.7
การรักษาความสงบภายใน	22,684.6	0.8	90,356.0	3.5	18,071.2	0.7
การเศรษฐกิจ	310,994.1	10.6	1,241,178.4	46.8	248,235.7	9.4
การเศรษฐกิจ	310,994.1	10.6	1,241,178.4	46.8	248,235.7	9.4
การบริการชุมชนและสังคม	156,578.6	5.3	665,207.5	25.1	133,041.5	5.0
การสิ่งแวดล้อม	5,585.3	0.2	13,295.9	0.5	2,659.2	0.1
การเคหะและชุมชน	63,233.9	2.2	283,710.7	10.8	56,742.1	2.2
การสาธารณสุข	30,839.7	1.0	125,461.7	4.7	25,092.3	0.9

ตาราง 16 (ต่อ)

ลักษณะงาน	รายจ่ายลงทุน					
	2560		รวมปี พ.ศ. 2556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2560	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การศาสนา วัฒนธรรม						
และนันทนาการ	6,422.6	0.2	26,291.4	1.0	5,258.3	0.2
การศึกษา	49,407.7	1.7	212,400.8	8.1	42,480.2	1.6
การสังคมสงเคราะห์	1,089.4	-	4,047.0	-	809.4	-
รวม	659,048.9	22.5	2,564,381.4	96.5	512,876.3	19.3

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548>

&mid=311

ตาราง 17

เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลง งบประมาณรายจ่าย รายจ่ายลงทุน ประจำปี พ.ศ. 2556-2560

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	รายจ่ายลงทุน							
	2556		2557		2558		2559	
	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด
การบริหารทั่วไป	84,110.10	16,399.7	87,811.40	3,701.30	114,699.00	26,887.60	179,898.8	65,199.8
การบริหารทั่วไปของรัฐ	72,142.9	12,485.2	75,722.7	3,579.80	91,565.8	15,843.10	107,638.8	16,073.0
การป้องกันประเทศ	174.9	-37.9	207.5	32.60	6,004.2	5,796.70	45,391.1	39,386.9
การรักษาความสงบภายใน	11,792.3	3,952.4	11,881.2	88.90	17,129.0	5,247.80	26,868.9	9,739.9
การเศรษฐกิจ	226,062.1	19,216.7	236,137.6	10,075.50	222,244.9	-13,892.70	245,739.7	23,494.8
การเศรษฐกิจ	226,062.1	19,216.7	236,137.6	10,075.50	222,244.9	-13,892.70	245,739.7	23,494.8
การบริการชุมชนและสังคม	140,201.6	-23,798.0	117,179.6	-23,022.00	112,531.9	-4,647.70	138,715.8	26,183.9
การสิ่งแวดล้อม	841.5	559.8	1,486.6	645.10	1,392.9	-93.70	3,989.6	2,596.7
การเคหะและชุมชน	78,825.0	-34,486.4	48,170.1	-30,654.90	42,043.8	-6,126.30	51,437.9	9,394.1
การสาธารณสุข	18,168.7	133.4	22,360.3	4,191.60	23,463.3	1,103.00	30,629.7	7,166.4

ตาราง 17 (ต่อ)

ลักษณะงาน	รายจ่ายลงทุน							
	2556		2557		2558		2559	
	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด
การศาสนา วัฒนธรรม								
และนันทนาการ	4,014.5	1,457.2	5,419.1	1,404.60	5,056.0	-363.10	5,379.2	323.2
การศึกษา	37,760.7	8,514.5	38,992.2	1,231.50	39,975.3	983.10	46,264.9	6,289.6
การสังคมสงเคราะห์	591.2	23.5	751.3	160.10	600.6	-150.70	1,014.5	413.9
รวม	450,373.8	11,818.4	441,128.6	-9,245.20	449,475.8	8,347.20	564,354.3	114,878.5

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548>

&mid=311

ตาราง 18

เปรียบเทียบจำนวนการเปลี่ยนแปลง งบประมาณรายจ่าย รายจ่ายลงทุน ประจำปี ปี พ.ศ. 2560

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	รายจ่ายลงทุน					
	2560		รวมปี พ.ศ. 2556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2560	
	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด
การบริหารทั่วไป	191,476.2	11,577.4	657,995.5	123,765.8	131,599.10	24,753.16
การบริหารทั่วไปของรัฐ	120,177.8	12,539.0	467,248.0	60,520.1	93,449.60	12,104.02
การป้องกันประเทศ	48,613.8	3,222.7	100,391.5	48,401.0	20,078.30	9,680.20
การรักษาความสงบภายใน	22,684.6	−4,184.3	90,356.0	14,844.7	18,071.20	2,968.94
การเศรษฐกิจ	310,994.1	65,254.4	1,241,178.4	104,148.7	248,235.68	20,829.74
การเศรษฐกิจ	310,994.1	65,254.4	1,241,178.4	104,148.7	248,235.68	20,829.74
การบริการชุมชนและสังคม	156,578.6	17,862.8	665,207.5	− 7,421.0	133,041.50	−1,484.20
การสิ่งแวดล้อม	5,585.3	1,595.7	13,295.9	5,303.6	2,659.18	1,060.72
การเคหะและชุมชน	63,233.9	11,796.0	283,710.7	−50,077.5	56,742.14	−10,015.50
การสาธารณสุข	30,839.7	210.0	125,461.7	12,804.4	25,092.34	2,560.88

ตาราง 18 (ต่อ)

ลักษณะงาน	รายจ่ายลงทุน					
	2560		รวมปี พ.ศ. 2556-2560		เฉลี่ยปี พ.ศ. 2556-2560	
	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด	เพิ่ม	ลด
การศาสนา วัฒนธรรม						
และนันทนาการ	6,422.6	1,043.4	26,291.4	3,865.3	5,258.28	773.06
การศึกษา	49,407.7	3,142.8	212,400.8	20,161.5	42,480.16	4,032.30
การสังคมสงเคราะห์	1,089.4	74.9	4,047.0	521.7	809.40	104.34
รวม	659,048.9	94,694.6	2,564,381.4	220,493.5	512,876.28	44,098.70

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548>

&mid=311

ตาราง 19

เปรียบเทียบสัดส่วนการเปลี่ยนแปลง งบประมาณรายจ่าย รายจ่ายลงทุน ประจำปี พ.ศ. 2556-2560

(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะงาน	รายจ่ายลงทุน										รวม		เฉลี่ย	
	2556		2557		2558		2559		2560		2556-2560		2556-2560	
	เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด	
การบริหารทั่วไป	3.5	0.7	3.5	0.0	4.5	1.0	6.5	2.0	6.6	0.1	24.6	3.8	4.9	0.8
การบริหารทั่วไปของรัฐ	3.0	0.5	3.0	0.0	3.6	0.6	3.9	0.3	4.1	0.2	17.6	1.6	3.5	0.3
การป้องกันประเทศ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.2	1.6	1.4	1.7	0.1	3.5	1.7	0.7	0.3
การรักษาความสงบ														
ภายใน	0.5	0.2	0.5	0.0	0.7	0.2	1.0	0.3	0.8	-0.2	3.5	0.5	0.7	0.1
การเศรษฐกิจ	9.4	0.7	9.4	0.0	8.6	-0.8	8.8	0.2	10.6	1.8	46.8	1.9	9.4	0.4
การเศรษฐกิจ	9.4	0.7	9.4	0.0	8.6	-0.8	8.8	0.2	10.6	1.8	46.8	1.9	9.4	0.4
การบริการชุมชน														
และสังคม	5.8	-1.1	4.6	-1.2	4.4	-0.2	5.0	0.6	5.3	0.3	25.1	-1.6	5.0	-0.3
การสิ่งแวดล้อม	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.2	0.1	0.2	0.0	0.5	0.2	0.1	0.0

ตาราง 19 (ต่อ)

ลักษณะงาน	รายจ่ายลงทุน													
											รวม	เฉลี่ย		
	2556		2557		2558		2559		2560		2556-2560	2556-2560		
	เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด		เพิ่ม/ลด			
การเคหะและชุมชน														
การสาธารณสุข	3.2	-1.6	2.0	-1.2	1.6	-0.4	1.8	0.2	2.2	0.4	10.8	-2.6	2.2	-0.5
การศาสนา วัฒนธรรม	0.8	0.0	0.9	0.1	0.9	0.0	1.1	0.2	1.0	-0.1	4.7	0.2	0.9	0.0
และนันทนาการ	0.2	0.1	0.2	0.0	0.2	0.0	0.2	0.0	0.2	0.0	1.0	0.1	0.2	0.0
การศึกษา	1.6	0.4	1.5	-0.1	1.6	0.1	1.7	0.1	1.7	0.0	8.1	0.5	1.6	0.1
การสังคมสงเคราะห์	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
รวม	18.7	0.3	17.5	-1.2	17.5	0.0	20.3	2.8	22.5	2.2	96.5	4.1	19.3	0.8

๑๑

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

จากตาราง 15-19 แสดงการเปรียบเทียบงบประมาณ รายจ่ายลงทุนแยกตามงบประมาณแยกตามลักษณะงาน และแสดงการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวในรูปของจำนวนล้านบาท และสัดส่วนร้อยละ ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560 เป็นระยะเวลา 5 ปี พบว่า รายจ่ายตามลักษณะงาน ซึ่งได้แก่ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม พบว่า รายจ่ายลงทุนด้านการเศรษฐกิจมีปริมาณการได้รับจัดสรรสูงสุด รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม และรายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ โดยรายจ่ายทั้ง 3 ด้าน มีแนวโน้มการได้รับการจัดสรรที่สูงสุด โดยในช่วงปี พ.ศ. 2556-2560 รายจ่ายด้านการเศรษฐกิจได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 1,241,178.4 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 248,235.7 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 9.4 ของเงินงบประมาณ ต่อมารายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคมได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 665,207.5 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 133,041.5 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 5.0 ของวงเงินงบประมาณ และรายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปได้รับการจัดสรรทั้งหมด จำนวน 657,995.5 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 131,599.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.9 ของวงเงินงบประมาณ โดยรายจ่ายย่อยในแต่ละลักษณะงานมีรายละเอียด ดังนี้

1. ปี พ.ศ. 2556 รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ มีการใช้จ่ายรายจ่ายลงทุนสูงสุด จำนวน 226,062.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.4 ของงบประมาณปี 2556 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. 2555 จำนวน 19,216.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 รองลงมา คือ รายจ่ายเกี่ยวกับการเคหะและชุมชน จำนวน 78,825.0 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.2 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2556 การใช้จ่ายลดลง จำนวน 34,486.4 ล้านบาท ลดลงคิดเป็นร้อยละ 1.6 และรายจ่ายเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปของรัฐ จำนวน 72,142.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.0 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2556 ใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 12,485.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 จากปี พ.ศ. 2555

2. ปี พ.ศ. 2557 รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจมีการใช้จ่ายรายจ่ายประจำสูงสุด จำนวน 236,137.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.4 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2557 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 10,075.50 ล้านบาท จากปี พ.ศ. 2556 สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณเท่ากับปี 2556 รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ จำนวน 75,722.7

ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.0 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2557 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 3,579.80 ล้านบาท สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณเท่ากับปี พ.ศ. 2556 และรายจ่ายเกี่ยวกับการเคหะและชุมชน จำนวน 48,170.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.0 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2557 การใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้น จำนวน 48,170.1 ล้านบาท แต่สัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณลดลงร้อยละ 1.2 จากปี พ.ศ. 2556

3. ปี 2558 รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ มีการใช้จ่ายรายจ่ายประจำสูงสุด จำนวน 222,244.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.6 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2558 การใช้จ่ายลดลง จำนวน 113,892.70 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.8 จากปี พ.ศ. 2557 รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ จำนวน 91,565.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2558 การใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มขึ้น จำนวน 15,843.10 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 0.6 และรายจ่ายเกี่ยวกับการเคหะและชุมชน จำนวน 42,043.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.6 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2558 การใช้จ่ายลดลง 6,126.30 ล้านบาท ลดลงคิดเป็นร้อยละ 0.8 จากปี พ.ศ. 2557

4. ปี พ.ศ. 2559 รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ มีการใช้จ่ายรายจ่ายประจำสูงสุด จำนวน 245,739.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.8 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2559 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 23,494.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ จำนวน 107,638.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.9 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2559 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 16,073.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 0.3 และรายจ่ายเกี่ยวกับการเคหะและชุมชน จำนวน 51,437.9 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.8 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2559 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 9,394.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.2 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2558

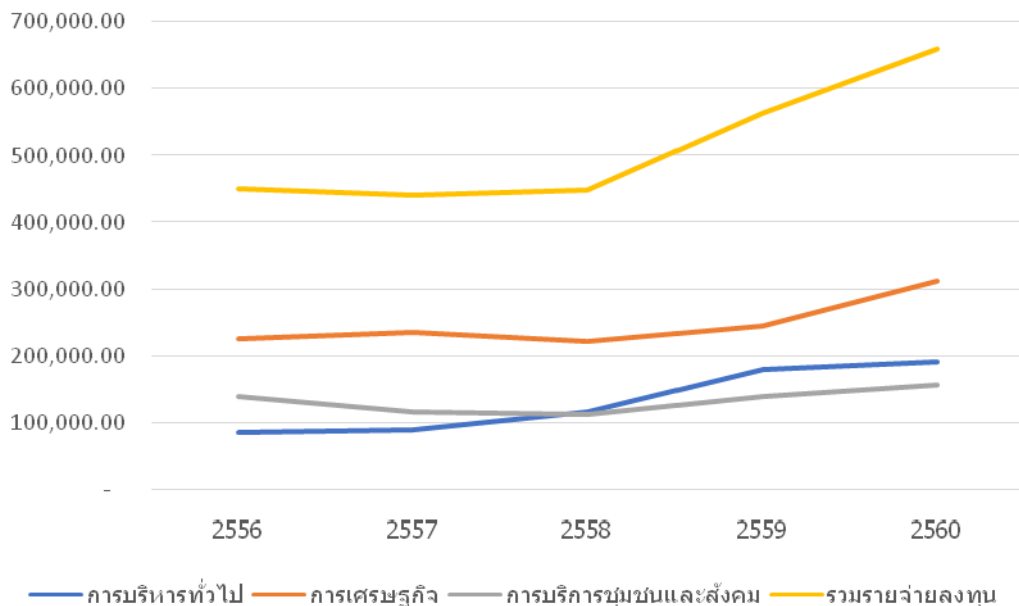
5. ปี พ.ศ. 2560 รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจ มีการใช้จ่ายรายจ่ายประจำสูงสุด จำนวน 310,994.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.6 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2560 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 65,254.4 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.8 จากปี พ.ศ. 2559 รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ จำนวน 120,177.8 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2560 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 12,539 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 จากปี พ.ศ. 2559 และรายจ่ายเกี่ยวกับการเคหะและชุมชน จำนวน 63,233.9 ล้านบาท

คิดเป็นร้อยละ 2.2 ของงบประมาณปี พ.ศ. 2560 การใช้จ่ายเพิ่มขึ้น จำนวน 11,796.0 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 จากปี พ.ศ. 2559

ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560 รายจ่ายลงทุนตามลักษณะงานการบริหารทั่วไป รายจ่ายย่อยการบริหารทั่วไปของรัฐได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 467,248.0 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 93,449.6 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 3.5 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยการป้องกันประเทศ ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 100,391.5 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 20,078.3 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 0.7 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยการรักษาความสงบภายใน ได้รับการจัดสรรรวมจำนวน 90,356.0 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 18,071.2 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 0.7 ของวงเงินงบประมาณ ต่อมารายจ่ายตามลักษณะงานการเศรษฐกิจ รายจ่ายย่อยด้านการเศรษฐกิจ ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 1,241,178.4 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 248,235.7 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 9.4 ของวงเงินงบประมาณ ต่อมารายจ่ายตามลักษณะงานด้านการบริการชุมชน และบริการชุมชน รายจ่ายย่อยด้านการสิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 283,710.7 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 2,659.2 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 0.1 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการเคหะและชุมชน ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 283,710.7 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 56,742.1 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 2.2 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการสาธารณสุข ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 125,461.7 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 25,092.3 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 0.9 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ ได้รับการจัดสรรรวม จำนวน 26,291.4 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 5,258.3 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 0.2 ของวงเงินงบประมาณ รายจ่ายย่อยด้านการศึกษา ได้รับการจัดสรรรวม 212,400.8 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 42,480.2 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 1.6 และรายจ่ายย่อยด้านการสังคมสงเคราะห์ ได้รับการจัดสรรรวม 4,047.0 ล้านบาท เฉลี่ยปีละ 0 ล้านบาท เฉลี่ยร้อยละ 0 ของวงเงินงบประมาณ

ภาพรวมระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560 ส่วนของรายจ่ายลงทุน รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสูงสุด 3 อันแรก ดังนี้ รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจมากที่สุด รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปของรัฐ และรายจ่ายเกี่ยวกับการเคหะและชุมชนโดย สัดส่วนในการจัดสรรงบประมาณให้ รายจ่ายเกี่ยวกับการเศรษฐกิจอยู่ระหว่างร้อยละ 8.6-10.6 ของงบประมาณปีนั้น ๆ ต่อมารายจ่ายเกี่ยวกับการบริหารทั่วไปของรัฐอยู่

ระหว่างร้อยละ 3.5-6.6 ของงบประมาณปีนั้น ๆ และรายจ่ายเกี่ยวกับการเคหะและชุมชน อยู่ระหว่างร้อยละ 1.6-3.2 ของงบประมาณปีนั้น ๆ

ภาพ 5 เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายลงทุน แยกตามลักษณะงาน ประจำปี ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2560

ที่มา. จาก งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

จากภาพ 5 แสดงการเปรียบเทียบของงบประมาณรายจ่ายลงทุน แยกตามลักษณะงานประจำปี พ.ศ. 2556-2561 ในภาพรวมของรายจ่ายแต่ละลักษณะและในภาพรวมมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ถึงแม้ว่ารายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ และรายจ่ายเกี่ยวกับการบริการชุมชนและสังคมในช่วงปี พ.ศ. 2556-2558 จะมีการปรับตัวลดลง แต่ในช่วงปี พ.ศ. 2558-2560 มีการปรับที่สูงขึ้น เมื่อมองในภาพรวมของงบประมาณทั้ง 3 ลักษณะจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่สูงขึ้นชัดเจน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2560

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในบทนี้เป็นการศึกษาเรื่องการใช้จ่ายภาครัฐกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทศวรรษระหว่างปี พ.ศ. 2538-2560 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคมกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลจากสำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง หน่วยงานและ เว็บไซต์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาประมวลผลและอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายภาครัฐกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยใช้โปรแกรม Eviews ในการทดสอบ ดังนี้

1. ทดสอบความนิ่งของข้อมูล (stationary) หรือ Unit root test ตามแนวคิดของ Dickey-Fuller ด้วยวิธี Augmented Dickey Fuller Test (ADF)
2. นำตัวแปรที่ทดสอบความนิ่งของข้อมูลเรียบร้อยแล้วมาทดสอบ Cointegration Analysis
3. ประมาณค่าสัมประสิทธิ์ ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) เพื่อนำผลการคำนวณหาค่าสถิติที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

$$\text{LnGDP} = \alpha_0 + \alpha_1 \text{LnGEN} + \alpha_2 \text{LnECO} + \alpha_3 \text{LnSOC}$$

กำหนดให้

GDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (หน่วย : ล้านบาท)

GEN = รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (หน่วย : ล้านบาท)

ECO = รายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ (หน่วย : ล้านบาท)

SCO = รายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชนและสังคม (หน่วย : ล้านบาท)

ผลการวิจัย

การทดสอบความนิ่งของข้อมูล Unit Root Test

ผลการทดสอบ Stationary ในแต่ละตัวแปรมีผล ดังนี้

ตาราง 20

ผลการทดสอบ Stationary ของตัวแปร ด้วยวิธี Unit Root ที่ค่าระดับของข้อมูล (at level)

ตัวแปร	Optimal lag	t statistics	ADF-statistics			ผลการทดสอบ
			Mackinnin	Critical	Value	
			1%	5%	10%	
GDP	0	-0.6242	-3.9591	-3.081	-2.6813	Non stationary
GEN	0	-0.4314	-3.9591	-3.081	-2.6813	Non stationary
ECO	0	0.1400	-3.9591	-3.081	-2.6813	Non stationary
SOC	0	-0.2907	-3.9591	-3.081	-2.6813	Non stationary

หมายเหตุ: 1. สมมติฐานหลัก (Null hypothesis) คือ ข้อมูลมีลักษณะ Non-Stationary

2. ADF-Statistics คือ ค่าทางสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3. ถ้าค่าสัมบูรณ์ของ ADF-Statistics มากกว่า ค่าสัมบูรณ์ของ Mackinnon

Critical Value จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก

จากตาราง 20 แสดงผลการทดสอบ Unit Root ที่ค่าระดับของข้อมูล (at level) ตัวแปร พบว่า ค่าสัมบูรณ์ของ ADF-Statistics ของตัวแปร GDP GEN ECO และ SOC มีค่าน้อยกว่าค่าสัมบูรณ์ของ Mackinnon Critical Value แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมด มีลักษณะเป็น Non Stationary จึงทำให้ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานได้ ดังนั้น จึงต้อง แปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปของผลต่างครั้งที่ 1 (at first difference) หรือผลต่างครั้งที่ 2 (at second difference) และทดสอบ Unit Root เพื่อทดสอบ Stationary อีกครั้ง

ตาราง 21

ผลการทดสอบ Stationary ของตัวแปร ด้วยวิธี Unit Root ของข้อมูลที่อยู่ในรูปผลต่างครั้งที่ 1 (at first difference)

ตัวแปร	Optimal lag	t statistics	ADF-statistics			ผลการทดสอบ
			Mackinnin	Critical	Value	
			1%	5%	10%	
GDP	0	-5.2956	-4.0044	-3.0989	-2.6904	Stationary
GEN	0	-4.6087	-4.0044	-3.0989	-2.6904	Stationary
ECO	0	-6.3697	-4.0044	-3.0989	-2.6904	Stationary
SOC	0	-4.1783	-4.0044	-3.0989	-2.6904	Stationary

หมายเหตุ: 1. สมมติฐานหลัก (Null hypothesis) คือ ข้อมูลมีลักษณะ Non-Stationary

2. ADF-Statistics คือ ค่าทางสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3. ถ้าค่าสัมบูรณ์ของ ADF-statistics มากกว่า ค่าสัมบูรณ์ของ Mackinnon Critical Value จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก

จากตาราง 21 แสดงผลการทดสอบ Unit Root ที่ค่าระดับของข้อมูล (at first difference) ตัวแปร พบว่า ค่าสัมบูรณ์ของ ADF-Statistics ของตัวแปร GDP ECO และ SOC มีค่ามากกว่าค่าสัมบูรณ์ของ Mackinnon Critical Value ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ 99 แสดงว่า ตัวแปร GDP ECO และ SOC เป็นตัวแปรที่มีลักษณะเป็น Stationary ทำให้สามารถปฏิเสธสมมติฐานได้

ผลการทดสอบ Cointegration

การทดสอบ Cointegration เป็นการทดสอบหาความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวของตัวแปร โดยทุกตัวแปรต้องมีอันดับข้อมูล (order of integrate) เดียวกัน ซึ่งสามารถทดสอบจาก Unit Root Test สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้อยู่ที่ระดับเดียวกันที่ At Second Difference และทำการทดสอบโดยวิธี Two-Step Approach ของ Engle and Granger โดยเริ่มด้วยการประมาณค่าสมการด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) ซึ่งในการทดสอบค่า Augmented Dickey Fuller Test (ADF) ของค่า Residual นั้น จะไม่ใส่ค่าคงที่ (c) และ Time Trend โดยทดสอบที่ระดับ Level ซึ่งถ้าค่า ADF-Statistics ที่ได้จากการทดสอบ Unit Root มีค่ามากกว่าค่าวิกฤติ (Mackinnon Critical Value) แสดงว่า สมการนั้นมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว เรียกว่า Cointegration แต่ถ้ามีค่า ADF-Statistics ที่ได้จากการทดสอบ Unit Root น้อยกว่า Mackinnon Critical Value แสดงว่า สมการนั้นไม่มีความสัมพันธ์ ระยะยาว

ตาราง 22

ผลการทดสอบ Unit Root ที่มีค่าระดับของข้อมูล (at level) ของ Residual (error)

ตัวแปร	Optimal lag	t statistics	ADF-statistics			ผลการทดสอบ
			Mackinnin	Critical	Value	
			1%	5%	10%	
ERROR	1	-4.2146	-2.7550	-1.9710	-1.6037	Stationary

จากตาราง 22 ทดสอบค่า ADF-Statistics อยู่ที่ -4.2146 ค่า Mackinnon Critical Value อยู่ที่ -2.7550, -1.9710 และ -1.6037 สรุปว่า ค่า ADF-Statistics มีค่ามากกว่าค่า Mackinnon Critical Value แสดงว่า สมการมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว

การคำนวณค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS)

ผลทดสอบวิธีกำลังสองน้อยที่สุด โดยตัวแปรประกอบด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและบริการสังคม ดังนี้

$$\text{LnGDP} = 9.5893 - 0.0271\text{LnGEN} + 0.1031\text{LnECO} + 0.3939\text{LnSOC}$$

(-0.4535) $(1.3933)^{**}$ $(4.1289)^{***}$

R squared	= 0.9565	Adjust R squared	= 0.9456
SD	= 0.0398	Durbin-Watson	= 2.1442

หมายเหตุ: ตัวเลขใน () คือ ค่า t statistic

*นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

กำหนดให้

GDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (หน่วย : ล้านบาท)

GEN = รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (หน่วย : ล้านบาท)

ECO = รายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ (หน่วย : ล้านบาท)

SCO = รายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชนและสังคม (หน่วย : ล้านบาท)

จากผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระ คือ การใช้รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจ และด้านการบริการชุมชนและสังคม สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ หรือการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ร้อยละ 95.65 (**R**squared = 0.9565) ค่าสถิติ Durbin-Watson เท่ากับ 2.1442 เป็นช่วงที่ยอมรับได้ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์เชิงอนุกรมเวลา (Autocorrelation)

ค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแปรตาม เท่ากับ 0.0398 โดยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระแต่ละตัวได้ ดังนี้

1. รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไปมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไม่เป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการเพิ่มรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป ทำให้อัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น มีผลทำให้การลงทุนของภาคเอกชนลดลง ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นน้อยกว่าที่ควรจะเป็น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.0271 อธิบายได้ว่า การเพิ่มรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไปมีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในทิศทางตรงกันข้าม แต่ไม่ผลในการอธิบายผล

2. รายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ค่าสัมประสิทธิ์ เท่ากับ 0.1031 อธิบายได้ว่า เมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ 1 ล้านบาท จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1031 โดยมีระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 95

3. รายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชนและสังคมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.3939 อธิบายได้ว่า เมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคมร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3939 โดยมีระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 99

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้จ่ายภาครัฐกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้จ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (GEN) ด้านการเศรษฐกิจ (ECO) และด้านการบริการชุมชนและสังคม (SOC) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) โดยนำแบบจำลองทางเศรษฐมิติมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ได้แก่ Unit Root Test, Cointegration และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. การทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Unit Root test) ด้วยวิธี Augmented Dickey-Fuller Test (ADF) พบว่า ข้อมูลมีลักษณะ Stationary ที่ระดับของข้อมูลในรูปผลต่างครั้งที่ 1 (at first difference)

2. ความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (cointegration) ผลการทดสอบ พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (GEN) ด้านการเศรษฐกิจ (ECO) และด้านการบริการชุมชนและสังคม (SOC) มีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาว

3. การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (GEN) รายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ (ECO) รายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคม (SOC) พบว่า ค่าของตัวแปรของรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (GEN) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ส่วนรายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ และรายจ่ายภาครัฐด้านการบริการสังคมและชุมชนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการใช้จ่ายภาครัฐและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตามช่วงปีที่ศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2560 เป็นระยะเวลา 16 ปี รายจ่ายภาครัฐทั้ง 3 ลักษณะงาน คือ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปไม่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ อธิบายได้ว่า การเพิ่มรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไปมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ และรายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศโดยในภาพรวมการใช้จ่ายในรูปตัวเงิน ของรายจ่ายภาครัฐทั้ง 3 ด้านมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สูงขึ้น ซึ่งส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสูงขึ้นด้วย ตามภาวะเศรษฐกิจและสังคม

จากการศึกษาการใช้จ่ายภาครัฐด้านงบประมาณการลงทุนมีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจนั้น ทำให้ทราบว่ารัฐบาลได้จัดสรรสัดส่วนงบประมาณด้านการลงทุนแก่รายจ่ายภาครัฐด้านการบริการสังคมและชุมชน สูงสุด รองลงมา คือ รายจ่ายด้านการเศรษฐกิจ และรายจ่ายด้านบริหารทั่วไป ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา โดยรายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชนและสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์สูงสุด อธิบายได้ว่า เมื่อรัฐบาลมีการเพิ่มรายจ่ายด้านการบริการชุมชนและสังคมร้อยละ 1 ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3939 มีระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 99 และรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจมีค่าสัมประสิทธิ์รองลงมา อธิบายได้ว่า เมื่อรัฐบาลเพิ่มรายจ่ายด้านการเศรษฐกิจร้อยละ 1 ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1031 มีระดับนัยสำคัญที่ร้อยละ 99 ส่วนรายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปมีค่าสัมประสิทธิ์ติดลบ อธิบายได้ว่า รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไปมีความสัมพันธ์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในทิศทางตรงกันข้าม สำหรับการศึกษาเพิ่มเติมสามารถดำเนินการได้ดังนี้

1. กรณีต้องการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของรายจ่ายภาครัฐตามลักษณะงาน ได้แก่ รายจ่ายด้านการบริหารทั่วไป ด้านการเศรษฐกิจและด้านการบริการชุมชนและสังคม ซึ่งเดิมใช้ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2545-2560 โดยสามารถเพิ่มช่วงเวลาที่ต้องการศึกษาเพิ่มขึ้นได้ เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือมากขึ้น

2. กรณีต้องการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของการใช้จ่ายภาครัฐที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สามารถแยกการใช้จ่ายด้านการลงทุน และหรือรายจ่ายประจำของแต่ละลักษณะงานออกมาศึกษา เพื่อผลของการศึกษาที่ความชัดเจนมากขึ้น หรือแม้กระทั่งการแยกการใช้จ่ายย่อยอื่น ๆ ของงบประมาณแต่ละลักษณะงานมาศึกษา เพื่อศึกษารายจ่ายว่ารายจ่ายย่อยตัวใดที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

3. กรณีต้องการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของตัวแปรอื่นๆ ที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ สามารถนำตัวแปรอื่นๆ มาใช้เพื่อการศึกษาได้ เช่น การนำเข้า-ส่งออก การลงทุนภาคเอกชน เป็นต้น

4. สามารถใช้เครื่องมือทางเศรษฐมิติอื่น ๆ เพื่อใช้ในการทดสอบ เช่น การทดสอบสมมติฐานเชิงเป็นเหตุเป็นผล (Granger causality test) เพื่อทดสอบดูว่าตัวแปรใดเป็นเหตุเป็นผลกัน

ภาคผนวก ก
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 23

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ปีงบประมาณ	ผลิตภัณฑ์ มวลรวมฯ (GDP)	การบริหารทั่วไป (GEN)	การเศรษฐกิจ (ECO)	การบริการชุมชน และสังคม (SOC)
2545	5,769,578	186,161	238,763	425,847
2546	6,184,372	190,757	206,219	421,131
2547	6,573,325	209,296	282,325	470,096
2548	6,848,605	211,041	296,571	476,335
2549	7,188,838	241,661	339,784	543,505
2550	7,579,558	284,170	332,283	655,123
2551	7,710,356	328,435	320,416	693,977
2552	7,657,098	383,916	341,178	832,452
2553	8,232,421	350,649	246,329	762,878
2554	8,301,570	896,841	429,339	843,788
2555	8,902,835	871,417	421,239	1,087,345
2556	9,142,088	822,742	470,002	1,107,256
2557	9,232,084	911,486	530,061	1,083,454
2558	9,510,909	925,741	545,023	1,104,236
2559	9,823,122	1,007,822	583,482	1,184,697
2560	10,206,516	1,055,053	642,860	1,225,088

ที่มา. จาก 1. งบประมาณโดยสังเขป, โดย สำนักงบประมาณ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic.php?gid=548&mid=311>

2. ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม, โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560, ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2560, จาก <http://www.nesdb.go.th/>

ภาคผนวก ข

ผลการวิจัย

ตาราง 24

ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) at level

Null Hypothesis: GDP has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag = 0)

	t statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-0.6242	0.8372
Test critical values: 1% level	-3.9591	
5% level	-3.0810	
10% level	-2.6813	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(GDP)

Method: Least Squares

Date: 04/18/18 Time: 10:08

Sample (adjusted): 2546 2560

Included observations: 15 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t statistic	Prob.
GPD(-1)	-0.0247	0.0395	-0.6242	0.5433
C	491191.7	316645.9	1.5512	0.1448
R squared	0.0291	Mean dependent var		295795.9
Adjusted R squared	-0.0455	SD dependent var		181246.7
SE of regression	185331.4	Akaike info criterion		22.2212
Sum squared resid	4.47E + 11	Schwarz criterion		22.3156
Log likelihood	-202.1593	Hannan-Quinn criter.		22.2202
Durbin-Watson stat	2.7342			

ตาราง 25

ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) at first difference

Null Hypothesis: D(GDP) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag = 0)

	t statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-5.2956	0.0011
Test critical values: 1% level	-4.0044	
5% level	-3.0988	
10% level	-2.6904	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(GDP, 2)

Method: Least Squares

Date: 04/18/18 Time: 10:08

Sample (adjusted): 2546 2560

Included observations: 14 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t statistic	Prob.
D(GDP(-1))	-1.3929	0.2630	-5.2956	0.0002
C	401060.6	89622.40	4.4750	0.0008
R squared	0.7003	Mean dependent var		-2242.8575
Adjusted R squared	0.6753	SD dependent var		310256.1
SE of regression	176676.8	Akaike info criterion		27.1347
Sum squared resid	3.75E + 11	Schwarz criterion		27.2260
Log likelihood	28.0436	Hannan-Quinn criter.		27.1262
Durbin-Watson stat	2.1138			

ตาราง 26

ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (GEN)

at level

Null Hypothesis: GEN has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag = 0)

	t statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-0.4314	0.8799
Test critical values: 1% level	-3.9591	
5% level	-3.0810	
10% level	-2.6813	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(GEN)

Method: Least Squares

Date: 04/18/18 Time: 10:08

Sample (adjusted): 2546 2560

Included observations: 15 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t statistic	Prob.
GEN(-1)	-0.0503	0.1167	-0.4314	0.6732
C	84202.05	71493.63	1.1777	0.2600
R squared	0.0114	Mean dependent var		57926.13
Adjusted R squared	-0.0617	SD dependent var		140741.2
SE of regression	145019.6	Akaike info criterion		26.7306
Sum squared resid	2.73E + 11	Schwarz criterion		26.8521
Log likelihood	-198.4802	Hannan-Quinn criter.		26.7296
Durbin-Watson stat	2.4443			

ตาราง 27

ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการบริหารทั่วไป (GEN)

at first difference

Null Hypothesis: D(GEN) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag = 0)

	t statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-4.6087	0.0034
Test critical values: 1% level	-4.0044	
5% level	-3.0988	
10% level	-2.6904	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(GEN, 2)

Method: Least Squares

Date: 04/18/18 Time: 10:08

Sample (adjusted): 2546 2560

Included observations: 15 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t statistic	Prob.
D(GEN(-1))	-1.2726	0.2761	-4.6087	0.0006
C	77739.79	42101.23	1.8464	0.0896
R squared	0.6389	Mean dependent var		3045.35
Adjusted R squared	0.6089	SD dependent var		232483.7
SE of regression	145388.5	Akaike info criterion		26.7437
Sum squared resid	2.54E + 11	Schwarz criterion		26.8350
Log likelihood	-185.2064	Hannan-Quinn criter.		26.7353
Durbin-Watson stat	2.1335			

ตาราง 28

ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ (ECO) at level

Null Hypothesis: ECO has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag = 0)

	t statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-0.1400	0.9276
Test critical values: 1% level	-3.9591	
5% level	-3.0810	
10% level	-2.6813	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(GEN)

Method: Least Squares

Date: 04/18/18 Time: 10:08

Sample (adjusted): 2546 2560

Included observations: 15 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t statistic	Prob.
ECO(-1)	-0.0200	0.1433	-0.1400	0.8908
C	34411.74	55817.88	0.6165	0.5482
R squared	0.0015	Mean dependent var		26939.80
Adjusted R squared	-0.0753	SD dependent var		61197.35
SE of regression	63459.65	Akaike info criterion		25.0776
Sum squared resid	5.24E + 10	Schwarz criterion		25.0172
Log likelihood	-186.0832	Hannan-Quinn criter.		25.0767
Durbin-Watson stat	2.8765			

ตาราง 29

ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการเศรษฐกิจ (ECO)

at first difference

Null Hypothesis: D(ECO) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag = 0)

	t statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-6.3696	0.0002
Test critical values: 1% level	-4.0044	
5% level	-3.0988	
10% level	-2.6904	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(ECO, 2)

Method: Least Squares

Date: 04/18/18 Time: 10:08

Sample (adjusted): 2546 2560

Included observations: 14 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t statistic	Prob.
D(GEN(-1))	-1.5170	0.2381	-6.3696	0.0000
C	43920.61	15564.96	2.8217	0.0154
R squared	0.7717	Mean dependent var		6565.8570
Adjusted R squared	0.7527	SD dependent var		108486.7
SE of regression	53946.91	Akaike info criterion		24.7609
Sum squared resid	3.49E + 10	Schwarz criterion		24.8522
Log likelihood	-171.3267	Hannan-Quinn criter.		24.7525
Durbin-Watson stat	1.9696			

ตาราง 30

ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชนและสังคม (SOC) at level

Null Hypothesis: SOC has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag = 0)

	t statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-0.2906	0.9052
Test critical values: 1% level	-3.9591	
5% level	-3.0810	
10% level	-2.6813	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(SOC)

Method: Least Squares

Date: 04/18/18 Time: 10:08

Sample (adjusted): 2546 2560

Included observations: 15 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t statistic	Prob.
SCO(-1)	-0.0214	0.0737	-0.2906	0.7759
C	70001.28	60864.71	1.1501	0.2708
R squared	0.0064	Mean dependent var		53282.73
Adjusted R squared	-0.0699	SD dependent var		74515.39
SE of regression	77078.22	Akaike info criterion		25.4665
Sum squared resid	7.72E + 10	Schwarz criterion		25.5610
Log likelihood	-188.9995	Hannan-Quinn criter.		25.4655
Durbin-Watson stat	2.2447			

ตาราง 31

**ผลการทดสอบ Unit Root ของตัวแปรรายจ่ายภาครัฐด้านการบริการชุมชนและสังคม
(SOC) at first difference**

Null Hypothesis: D(SOC) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 0 (Automatic - based on SIC, maxlag = 0)

	t statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-4.1782	0.0073
Test critical values: 1% level	-4.0044	
5% level	-3.0988	
10% level	-2.6904	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(SOC, 2)

Method: Least Squares

Date: 04/18/18 Time: 10:08

Sample (adjusted): 2546 2560

Included observations: 14 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t statistic	Prob.
D(SOC(-1))	-1.1627	0.2782	-4.1782	0.0013
C	66247.88	25623.48	2.5854	0.0239
R squared	0.5926	Mean dependent var		3221.92
Adjusted R squared	0.5586	SD dependent var		116663.90
SE of regression	77500.97	Akaike info criterion		25.4855
Sum squared resid	7.21E + 10	Schwarz criterion		25.5768
Log likelihood	-176.3987	Hannan-Quinn criter.		25.4770
Durbin-Watson stat	2.1719			

ตาราง 32

ผลการทดสอบ Cointegration

Null Hypothesis: D(ERROR) has a unit root

Exogenous: Constant

Lag Length: 1 (Fixed)

	t statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-4.2146	0.0005
Test critical values: 1% level	-2.7579	
5% level	-1.9709	
10% level	-1.6036	

*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation

Dependent Variable: D(SOC, 2)

Method: Least Squares

Date: 04/18/18 Time: 10:08

Sample (adjusted): 2546 2560

Included observations: 14 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t statistic	Prob.
D(ERROR(-1))	-1.9590	0.4648	-4.2146	0.0014
D(ERROR(-1), 2)	0.2977	0.2622	1.1355	0.2803
R squared	0.7801	Mean dependent var		6488.34
Adjusted R squared	0.7601	SD dependent var		702579.50
SE of regression	344102.6	Akaike info criterion		28.4759
Sum squared resid	1.30E + 10	Schwarz criterion		28.5628
Log likelihood	-183.0934	Hannan-Quinn criter.		28.4580
Durbin-Watson stat	2.1651			

ตาราง 33

ผลการประมาณค่า

Dependent Variable: LOG(GDP)

Method: Least Squares

Date: 04/18/18 Time: 10:08

Sample (adjusted): 2546 2560

Included observations: 14 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t statistic	Prob.
C	9.5892	0.7800	12.2929	0.0000
LOG(GEN)	-0.0271	0.0598	-0.4535	0.6583
LOG(EOC)	0.1030	0.0739	1.3932	0.0188
LOG(SOC)	0.3939	0.0954	4.1289	0.0014
R squared	0.9565	Mean dependent var		15.8882
Adjusted R squared	0.9456	SD dependent var		0.1705
SE of regression	0.0397	Akaike info criterion		-3.3996
Sum squared resid	0.0189	Schwarz criterion		-3.2064
Log likelihood	31.1970	Hannan-Quinn criter.		-3.3897
Durbin-Watson stat	2.1441			

บรรณานุกรม

- ไกรยุทธ ชีรตยาสินันท์. (2523). **ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยการแทรกแซงของรัฐ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ณัชชา เมืองแสน. (2555). **ความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาวระหว่างการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญธรรม ราชรักษ์. (2538). **การคลังว่าด้วยการกระจายความเป็นธรรม**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประยงค์ มีชัย. (2554). **การวิเคราะห์ผลการใช้จ่ายการลงทุนภาครัฐต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภีรภา จุฑาเศรษฐกุล. (2552). **การวิเคราะห์รายจ่ายงบประมาณกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วันชัย ริมวิทยากร. (2558). **การพัฒนาเศรษฐกิจเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานประมาณ. (2560). **งบประมาณโดยสังเขป**. ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.bb.go.th/topic-detail.php?id=2598&mid=311>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม**. ค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.nesdb.go.th/>
- สุชาดา พิทักษ์มงคล. (2554). **ผลกระทบของค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของภาครัฐบาลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุนทร ราชวงศ์ศึก. (2553). **การบริหารการคลัง**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุรศักดิ์ คอกไม้. (2554). รายงานภาครัฐและการลงทุนภาคเอกชนกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Musgrave, R. A. (1969). Buchanan on the demand and supply of public goods. **Public Finance Analysis**, 29(1), 75-80.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	นางกนกวรรณ อาร์โรโย
วัน เดือน ปีเกิด	9 เมษายน 2516
สถานที่เกิด	จังหวัดปัตตานี
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2534 สำเร็จปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาการบัญชี) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2543
ตำแหน่งหน้าที่ การงานปัจจุบัน	นักวิเคราะห์งบประมาณปฏิบัติการ สำนักงานงบประมาณกรุงเทพมหานคร